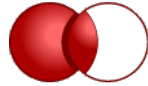

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

Revizija učinka

Efikasnost prikupljanja javnih prihoda u postupku prinudne naplate po osnovu prodaje oduzete imovine u FBiH

Sarajevo, lipanj 2014. godine

PREDGOVOR

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH u okviru svog poslovanja vrši financijsku reviziju, reviziju učinka i druge specijalne revizije. Prilikom vršenja revizije učinka Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH se pridržava odredbi Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹, ISSAI revizijskih standarda², Principa revizije učinka i Vodiča za reviziju učinka.³

Revizija učinka predočava neovisno i objektivno ispitivanje poduhvata vlade, njenih programa ili organizacija koji se odnosi na jedan ili više aspekata: ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa ciljem ostvarivanja izvjesnih poboljšanja.

Ključni principi na kojima se temelji revizija učinka se ukratko mogu opisati na slijedeći način:

- princip ekonomičnosti znači minimalan utrošak sredstava,
- princip efikasnosti znači postizanje najboljih rezultata korištenjem raspoloživih resursa i
- princip efektivnosti podrazumjeva ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine je izvršio reviziju učinka na temu „*Efikasnost prikupljanja javnih prihoda u postupku prinudne naplate po osnovu prodaje oduzete imovine u FBiH*“.

Podaci i informacije su prikupljeni od Porezne uprave Federacije BiH i iz drugih izvora. Analiza podataka i intervjui koji se odnose na postupak prinudne naplate, sagledana je kroz dvije mjere i to: prodaju zaplijenjene imovine i skladištenje neprodane imovine, a data je i cjelovita slika.

Sukladno sa odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH, Ured za reviziju Vam je dostavio Nacrt izvješća revizije učinka na temu „Efikasnost prikupljanja javnih prihoda u postupku prinudne naplate u FBiH“. Nakon očitovanja na Nacrt izvješća, sačinjen je Konačano izvješće revizije učinka. Reviziju je proveo tim: Vildana Džaferović, vođa tima, Amela Bungur i Sanela Kadić, članovi tima

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Branko Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

¹ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06

² ISSAI-Odluka o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI okvir u Bosni i Hercegovini („Službene novine BiH“, broj 38/11)

³ Koordinacioni odbor VRI donio je odluku o usvajanju : Principa revizije učinka (2009.godine) i Vodiča za reviziju učinka (2013.godine)

KAZALO:

1. UVOD	6
1.1. Pozadina problema	6
1.2. Cilj revizije i revizorska pitanja	7
1.3. Obujam revizije i ograničenja.....	7
1.4. Kriterij za procjenu	7
1.5. Izvori podataka i metodologija.....	8
1.6. Struktura izvješća	9
2. OPIS PREDMETA REVIZIJE	10
2.1. Prinudna naplata.....	10
2.2. Provođenje postupaka prinudne naplate u FBiH	10
2.3. Institucionalni okvir za provođenje postupaka prinudne naplate u FBiH	12
3. NALAZI	13
3.1. Provođenje postupaka prinudne naplate	14
3.1.1. Prodaja oduzete imovine	16
3.1.2. Vrijednost oduzete imovine i troškovi skladištenja imovine na dan 31.12.2013..	17
3.1.3. Kapaciteti za provođenje postupaka prinudne naplate.....	18
4. Informacioni sustav, nadzor i praćenje postupaka prinudne naplate	19
3.2. Institucionalni okvir za naplatu duga dužnika u postupku prinudne naplate	19
3.3. Opredjeljenje Parlamenta FBiH i Vlade FBiH za osiguranje veće naplate javnih prihoda	20
4. ZAKLJUČCI	22
4.1. Postupak prinudne naplate nije rezultiralo većom naplatom dugovanja	22
4.2. Pravni okvir o postupku prinudne naplate sadrži određena ograničenja	23
4.3. Opredjeljenje Parlamenta FBiH i Vlade FBiH nisu dale očekivani rezultat.....	24
5. PREPORUKE	25
PRIVICI	27
REFERENSE	35

SAŽETAK

U Bosni i Hercegovini i okruženju, zbog teške financijske situacije, sve veći broj obveznika ne može da izmiri obveze, te se pokreću postupci prinudne naplate, a to je jedna od najnepopularnijih mjera naplate javnih prihoda. Određena potraživanja su nenaplativa, zaplijenjena imovina ne može da se proda i ista protokom vremena obezvređuje, kumulativni dugovi se gomilaju za troškove kamata i postupka.

Provedenim istraživanjem i odgovorima na postavljena pitanja, revizija je došla do saznanja da već duži niz godina postoji problem dugovanja poreskih obveznika. Nadležne institucije su poduzimale aktivnosti oko naplate dugova iz ranijeg perioda, a koje su se odnosile na zaključivanje sporazuma o odgođenom plaćanju i otpisu kamata. Svakako da je jedan od uzroka rasta dugovanja dužnika nastaje kao posljedica neblagovremenosti u kontroli od strane drugih sektora u Poreznoj upravi FBiH, su nadležni za kancelarijsku i inspekcijsku kontrolu. Revizijski tim je svjestan da postoje i drugi problemi koji imaju uticaj na efikasnost provođenja prinudne naplate i boljim ubiranjem javnih prihoda. Provedeno istraživanje revizije učinka bilo je fokusirano na prodaju oduzete imovine i skladištenje iste u postupku prinudne naplate. Pored toga, sagledan je institucionalni okvir i opredjeljenja vlasti na razini Federacije BiH, vezane za naplatu javnih prihoda u postupku prinudne naplate.

NALAZI

Revizorski tim je utvrdio da ubiranje javnih prihoda na osnovu postupka prinudne naplate, koji provodi Porezna uprava FBiH, nije dalo očekivane rezultate, jer se dug iz godine u godinu povećava, a ovaj postupak se vodi kako bi se dug što prije naplatio. Na osnovu navedenog, daju se slijedeći nalazi:

1. Stanje na dan 31.12.2013.godine, obuhvata period duži od 20 godina⁴

- U postupku prinudne naplate je ostalo nezavršeno 68.644 pokrenutih predmeta ili 68,6%.
- Potraživanja od obveznika iznose više od 1,7 milijardi KM, a prema procjeni, oko 73 % ukupnih obaveza odnosi se na doprinose⁵.
- Naplaćeno po mjerama prinudne naplate više od 780 miliona KM, a na osnovu sporazuma o odgođenom plaćanju oko 200 miliona KM, a pod hipotekom je više od 1,3 milijarde KM imovine.
- Oko 96 % oduzete imovine se skladišti kod dužnika, a propisima je ova mogućnost data kao izuzetak.
- Vrijednost oduzete imovine prema popisu Sektora računovodstva iznosi oko 77 miliona KM, što je oko 4,5 % ukupnog duga dužnika.
- Vrijednost oduzete imovine je prema informacijama Sektora prinudne naplate u pokrenutim predmetima veća za 62,7 miliona KM i iznosi više od 139,7 miliona KM.

•

2. Postupak prinudne naplate po osnovu prodaje oduzete imovine u 2012. i 2013.godini

- Pokrenuto je više od 17.000 postupaka, završeno oko 6.500 ili 37,6%, a za navedene postupke u okviru predmeta izdano preko 54.000 rješenja.
- Dug za koji se pokrenuo postupak iznosi više od 460 miliona KM.
- Od utvrđenog iznosa duga oduzeto je oko 10 % imovine, a prodato oduzete imovine oko 15% za posmatrani period i ranije, pod hipotekom je više od 337 miliona KM imovine.
- Po osnovu prinudne naplate naplaćeno je oko 158 miliona KM ili 34% duga za taj i raniji period.

⁴ Podaci Porezne uprave FBiH na dan 31.12.2013.godine

⁵ Procjena Porezne uprave FBiH

- Po osnovu sporazuma o odgođenom plaćanju je naplaćeno duga za navedeni i raniji period oko 43 miliona KM ili 11% od ukupne vrijednosti zaključenih sporazuma.
- Oko 63 % prodaja zaplijenjene imovine je neuspješno završeno.
- Nedovoljni su kapaciteti Porezne uprave FBiH za provođenje postupka prinudne naplate.
- Uspostavljeni informacioni sistem nije potpuno u funkciji za donošenje propisa, kao i vršenje nadzora i praćenja Kantonalnih poreznih ureda.
- Pravna regulativa u određenim segmentima je nejasna.
- Opredjeljenja Vlade FBiH za rješavanje nagomilanih potraživanja i većom naplatom javnih prihoda nisu ostvarene.

ZAKLJUČCI:

Revizorski tim posebno zabrinjava struktura kumulativnog duga dužnika. U strukturi oko 73% duga se odnosi na neplaćene doprinose uposlenih na području FBiH za penziona i zdravstveno osiguranje. Obračunate kamate na dug iznose oko 20%. Ako navedene podatke uporedimo sa strukturom ukupnog kumulativnog duga dužnika od kojih je oko 57% nelikvidnih i nesolventnih (dužnici u stečaju, likvidaciji, sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu i pasivni dužnici) i da su mali izgledi da se ova potraživanja naplate procjenjuje se da u bliskoj i daljoj budućnosti Porezna uprava FBiH ne može da sama riješi navedene probleme.

Zbog toga je neophodno da se odmah pokrenu aktivnosti od strane Parlamenta FBiH i Vlade FBiH na rješavanju kumulativnog duga dužnika. Već sada se osjete posljedice po stanovništvo koje je u prethodnim godinama radilo u realnom sektoru i isti ne mogu ostvariti svoja prava koja se odnose na zdravstvenu zaštitu i ostvarivanje prava na mirovinu. Napominjemo da navedeno može imati nesagledive posljedice u budućnosti, ako nadležne institucije odmah ne poduzmu adekvatne mjere.

PREPORUKE:

Ured za reviziju institucija u FBiH smatra da je veoma nepovoljna struktura kumulativnog duga dužnika i da je naplata potraživanja upitna. Posebno naglašavamo da je neophodno poduzeti što žurnije mjere jer ova potraživanja najvećim dijelom odnosi se na dužnike iz realnog sektora, koji su nelikvidni i nesolventni i njihovi uposleni ne mogu da ostvare osnovno ljudsko pravo na mirovinu i zdravstvenu zaštitu.

Preporuke za Poreznu upravu Federacije BiH:

- Osigurati poduzimamanje preventivnih mjera na vrijeme, koje su redovan zadatak iz nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH, kako bi se blagovremeno utvrdio i naplatio dug dužnika i kako bi se što manje pokretalo postupaka prinudne naplate.
- Poduzeti aktivnosti da postupak prinudne naplate bude efikasniji, kako bi se što prije naplatio dug dužnika.
- Osigurati odgovarajuće kapacitete u Sektoru prinudne naplate kako na razini Središnjeg ureda, tako i na županijskoj razini.
- Obezbjediti da informacioni sustav u potpunosti profunkcioniše, te osigurati adekvatniji nadzor i praćenje u postupku prinudne naplate.
- Poduzeti aktivnosti da se uskladi knjigovodstveno stanje vrijednosti oduzete imovine koja se vodi u vanbilansnoj evidenciji u Sektoru računovodstva sa podacima koji su u predmetima dužnika u Sektoru prinudne naplate, a odnose se na vrijednost oduzete imovine od dužnika za period od 2002.do 2013.godine.

Preporuke za Parlament FBiH, Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija:

- Sagledati prepreke i otkloniti ograničenja koja usporavaju efikasnije provođenje postupka prinudne naplate.

- Poduzeti mjere i aktivnosti da se u što kraćem vremenu riješe dugovanja poreznih obveznika iz ranijeg razdoblja, jer su ta potraživanja zbog nelikvidnosti i nesolventnosti istih teško naplativa kroz postupak prinudne naplate.

Istraživanje treba da posluži nadležnim institucijama, kako bi žurnije poduzele aktivnosti i izvršile određene promjene, koje bi između ostalog omogućile da se blagovremenim poduzimanjem aktivnosti riješi problem dugovanja za doprinose stanovništva zaposlenog u realnom sektoru, a posebno kod dužnika sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu, zbog nesagledivih posljedica koje su prisutne sada i koje mogu izazvati velike probleme u bliskoj budućnosti

1. UVOD

1.1. Pozadina problema

Funkcionisanje države u velikoj mjeri je uslovljeno uspješnom naplatom poreza i doprinosa. Plaćanje duga predočava redovnu obvezu obveznika da plaćaju poreze i doprinose koji su određeni propisima. Najpoželjnija situacija za svaku državu je da dužnici plaćaju svoje obveze u propisanim rokovima i na odgovarajući način.⁶

Države donose pravnu regulativu kojom se stvaraju pretpostavke i uslovi za efikasnu naplatu poreza. Prema važećim propisima⁷ u Federaciji BiH utvrđeno je preko 280 različitih vrsta javnih prihoda kao što su: porezi, doprinosi, takse, naknade, članarina i dr.⁸ Institucija nadležna za kontrolu, nadzor i naplatu potraživanja dužnika je Porezna uprava Federacije BiH. Kako je plaćanje poreza i doprinosa nužno i neupitno, nadležne institucije imaju pravo da od dužnika traže ispunjenje dospjele obveze u određenom roku i na tačno određen način. U slučaju kad dužnik ne postupi sukladno sa navedenim, institucije imaju obvezu i ovlaštenje da poduzimaju propisane mjere kako bi naplatile dospjele, a neplaćene obveze. Jedna od mjera za naplatu potraživanja dužnika je postupak prinudne naplate.

Postupak prinudne naplate, po službenoj dužnosti, provodi nadležni organ bez saglasnosti dužnika od koga se ovim putem pokušava naplatiti dug. Napominjemo da prije pokretanja navedenog postupka nadležne institucije treba da iskoriste sve mehanizme i mogućnosti, kako bi se porezni dug naplatio, kako se isti ne bi morao provoditi. Prinudna naplata potraživanja duga dužnika, vrši se kroz oduzimanje imovine, a to je jedan od najnepopularnijih načina naplate javnih prihoda. Na ovaj način obveznik ostaje bez imovine koja mu je potrebna u procesu rada, a Porezna uprava FBiH oduzima imovinu koja joj iziskuje dodatne troškove a često joj postaje i balast u radu.

U toku istraživanja u predstudiji i glavnoj studiji uočeno je da u FBiH nenaplaćeno potraživanje obveznika raste iz godine u godinu. Dug obveznika na dan 31.12.2013.godine iznosi nešto više od 1,7 milijardi KM⁹, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za oko 9%.¹⁰ Samo je u toku 2012.godine pokrenuto 5.335 postupaka prinudne naplate.¹¹ Kako raste ukupan dug poreznih obveznika, tako raste i broj predmeta prinudne naplate. Porezna uprava FBiH u 2012.godini¹² je od ukupno zaplijenjene imovine u postupku prinudne naplate, koja je bila na raspolaganju za prodaju, prodala samo 16% vrijednosti od ukupne imovine. Pored navedenog često se dešava da se najavi prodaja oduzete imovine na koju se ne pojave zainteresovani kupci.¹³

Porast broja predmeta u postupku prinudne naplate samo po sebi nije problem ukoliko bi se na taj način efikasnije izmirio dug obveznika. U momentu kada nedostaje sredstava u proračunima prinudna naplata postaje važan instrument u prikupljanju javnih prihoda. Zbog toga, u Programu rada Vlade FBiH, za mandatno razdoblje 2011.-2014.godine, jedan od strateških ciljeva je naplata javnih prihoda. Navedenim Programom određeno je da Federalno ministarstvo financija poduzme aktivnosti za stvaranje povoljnijeg ambijenta za poslovanje gospodarskih subjekata, odnosno da pronađe modele rješavanja problema nagomilanih dugova poreznih obveznika, posebno koji su u većinskom vlasništvu Federacije BiH.¹⁴

⁶ Bo. Jelčić, O.Lončarić-Horvat, J.Šimović, H.Arbutina: Financijsko pravo i financijska znanost, "Narodne novine", Zagreb, 2002., str. 225-233.

⁷ Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08 i 22/09); Pravilnik o načinu uplate javnih prihoda proračuna i Vanproračunskih fondova na teritoriji Federacije BiH ("Sl. n. FBiH", br. 35/13).

⁸ Navedeni javni prihodi, ovisno o prirodi i namjeni, mogu u cjelosti pripadati samo jednoj razini vlasti kao npr. Proračunu FBiH, proračunima županija, općina ili gradova te drugim institucijama i organizacijama koje obavljaju neka javna ovlaštenja ili se mogu dijeliti između više razina vlasti u određenim procentima.

⁹ Dug se odnosi na vremensko razdoblje od 1992. do 2013.godine

¹⁰ Kumulativno izvješće o aktivnostima odsjeka za prinudnu naplatu za 2012.godinu navedeno da je u prethodnom razdoblju pokrenuto 63.552 predmeta prinudne naplate

¹¹ Izvor: Porezna uprava FBiH

¹² Izvor: Porezna uprava FBiH (zaplijenjena imovina iznosila je 26.375.424 KM a vrijednost imovine koja je prodana iznosi 1.645.383. KM)

¹³ Izvješće o radu i aktivnostima Porezne uprave FBiH za 2012.godinu

¹⁴ Program rada Vlade FBiH za mandatno razdoblje 2011-2014.godina

Zbog navedenog, Ured za reviziju institucija u FBiH odlučio je da provede reviziju učinka, kako bi se poduzimanjem aktivnosti od strane nadležnih institucija riješili nagomilani problemi, što bi omogućilo veću naplatu potraživanja od dužnika i priliv sredstava kako u proračune, tako i u zavode u FBiH.

1.2. Cilj revizije i revizorska pitanja

Cilj i svrha revizije je da se ispitaju aktivnosti Porezne uprave FBiH u postupku prinudne naplate sagledane kroz dvije mjere (koje se odnose na zapljenu imovine koja se prodaje putem aukcije i direktne prodaje, te skladištenje neprodane zaplijenjene imovine), usmjerene na ostvarivanje opredjeljenja vlasti datih u Programu rada Vlade FBiH¹⁵. Na osnovu istog, revizorski tim će dati cjelovitu sliku aktivnosti koje se odnose na odvijanje postupka prinudne naplate, kapacitete u Sektoru prinudne naplate te informacioni sistem, nadzora i praćenje.

Glavno revizijsko pitanje:

DA LI JE POSTUPAK PRINUDNE NAPLATE U FUNKCIJI POVEĆANJA NAPLATE JAVNIH PRIHODA?

Obzirom da je Vlada FBiH iskazala opredjeljenje za potrebom veće naplate javnih prihoda, revizija će se prije svega bazirati na realizaciji aktivnosti i kapaciteta u funkciji postupka prinudne naplate, te posmatrati i institucionalne pretpostavke i navedena opredjeljenja. Odgovor na glavno revizijsko pitanje dat će se kroz ispitivanje slijedećih potpitanja:

- Kako i na koji način se provodi postupak prinudne naplate i da li su osigurani kapaciteti za efikasnu naplatu duga?
- Da li su stvorene institucionalne pretpostavke za blagovremeniju i efikasniju naplatu javnih prihoda u postupku prinudne naplate?
- Da li su ostvarena opredjeljenja Vlasti za veću naplatu javnih prihoda u postupku prinudne naplate?

1.3. Obujam revizije i ograničenja

Revizija je obuhvatila informacije i aktivnosti Porezne uprave FBiH u postupku prinudne naplate u razdoblju za 2012. i 2013.godine. Postupak prinudne naplate se pokreće po službenoj dužnosti radi naplate poreznih i drugih obveza koje porezni obveznik ili dužnik nije izmirio u propisanim rokovima. Takve postupke pokreću i rješavaju službe za prinudnu naplatu županijskih ureda Porezne uprave FBiH. Navedene aktivnosti podrazumijevaju sve faze rada u postupku prinudne naplate, kako županijskih poreznih ureda, tako i Središnjeg ureda u Sarajevu. Određene faze u postupku prinudne naplate sagledane su u vremenskom razdoblju od dvije godine.

Provedenom revizijom neće se moći u potpunosti sagledati svi problemi u postupku prinudne naplate, već samo jedan dio jer se istraživanje radi na temelju uzorka koji se odnosi na oduzimanje, prodaju i skladištenje imovine. Takođe se neće sagledati razlozi nastanka duga dužnika, za cijeli vremensko razdoblje, jer to nije predmet ove revizije.

1.4. Kriterij za procjenu

Efikasna naplata javnih prihoda stalni je zadatak i izazov Porezne uprave FBiH, što je posebno važno od početka globalne ekonomske krize i recesije. Generalno gledajući, cilj formiranja i djelovanja Porezne uprave FBiH je da osigura i da doprinese održivom i dobrom funkcionisanju poreznog sustava u Federaciji BiH. U ostvarenju svog cilja, zadatak Porezne uprave FBiH je da osigura blagovremenu naplatu dospjelih obveza kroz postupak prinudne naplate, ukoliko obveznik to ne učini na vrijeme.

Opredjeljenja Vlasti iskazana su u Programu rada Vlade FBiH za mandatno razdoblje 2011-2014.godina. Kao jedan od strateških smjerova Federalnom ministarstvu financija data je obveza da pronade modele

¹⁵ Program rada Vlade FBiH za mandatni period 2011-2014.godina

rješavanja problema nagomilanih dugova poreznih obveznika, posebno onih koji su u većinskom vlasništvu Federacije BiH.

Svaki pokrenuti postupak prinudne naplate duga, treba da bude efikasan i uspješno završen – naplatom duga i nastalih troškova prinudne naplate. Efikasan postupak prinudne naplate podrazumijeva naplatu dugovanja u novcu ili putem pljenidbe imovine koja ima vrijednost u iznosu neplaćenih potraživanja. Ovaj postupak bi prodajom oduzete imovine trebao osigurati brzo i jednostavno pretvaranje iste u novčana sredstva ili pak osigurati svrsishodno korištenje. Iz navedenog proizilaze sljedeći kriteriji revizije koje je revizijski tim utvrdio na temelju regulative i dobre prakse drugih zemalja:

- u fazi prodaje oduzete imovine obezbjedi da se ista blagovremeno proda, da ne bi došlo do smanjenja vrijednosti imovine.
- u fazi skladištenja oduzete imovine osigurano je da troškovi čuvanja iste budu minimalni; u toku postupka prinudne naplate informacije o prodaji imovine su blagovremene i dostupne svim relevantnim subjektima;

1.5. Izvori podataka i metodologija

Revizorskim istraživanjem obuhvaćena je uloga Središnjeg ureda Porezne uprave FBiH i Federalnog ministarstva financija u dijelu koji se odnosi na realizacije opredjeljenja Vlasti i stvaranja institucionalnog okvira za efikasnije provođenje postupka prinudne naplate. Kako bi se shvatio način na koji se provodi postupak prinudne naplate, prilikom revizije prikupljeni su podaci i informacije o procesu koji provode županijski porezni uredi. Za potrebe revizije, korištene su sljedeće metode:

- proučavanje studija, koje su izradile stručne institucije;
- proučavanje relevantnih dokumenata neophodnih za predmet revizije, strateških i okvirnih planova, izvješća, dostupnih statistika; te
- proučavanje međunarodnih studija i praksi.

Da bi se dobili odgovori na revizijska pitanja (pored gore navedenih metoda), korištene su metode i tehnike kao što su: analiza dokumentacije, statističke metode, deskriptivna metoda, provođenje intervjua, kao i kombinacija nekih metodskih pristupa.

Kako bi se potvrdila određena saznanja revizijski tim analizirao je podatke i informacije:

- koja je imovina bila predmet oduzimanja;
- po kom modelu se oduzeta imovina prodaje (aukcija, direktna prodaja ili licitacija);
- na koji način se informiše javnost, odnosno potencijalni kupci, o prodaji imovine;
- da li prihodi dobiveni prodajom oduzete imovine namiruju dug obveznika;
- da li su osigurani uslovi kako bi se oduzeta imovina odlagala i čuvala na način koji najmanje umanjuje njenu vrijednost;
- koliko uposlenih provodi postupak, a koliko je sistematizovano radnih mjesta i druge potrebne podatke i informacije.

U tom kontekstu organizovani su sastanci i intervjui sa odgovornim osobama kod subjekta revizije. Takođe su prikupljene informacije i podaci iz okruženja, analizirali se druga izvješća i prezentacije, kao i dostupne publikacije i informacije sa web-site. Takođe je vršeno poređenje sa praksama zemalja iz užeg i šireg okruženja. Nakon urađenog Nacrta izvješća, održana je Fokus grupa, kojoj su prisustvovali predstavnici Porezne uprave FBiH. Predstavnici Federalnog ministarstva financija iako su bili uredno pozvani i potvrdili dolazak nisu se pojavili.

Sekundarni izvori korišteni u reviziji, su informacije i podaci dobiveni od drugih institucija. Radi određenih provjera i potvrda revizija je uspostavila saradnju sa stručnjacima koji su iznijeli svoja zapažanja na nalaze, zaključke i preporuke date u ovom izvješću.

1.6. Struktura izvješća

Izvješće je strukturirano na slijedeći način:

- Poglavlje jedan odnosi se na uvod, cilj revizije, revizijska pitanja, kriterije i metode;
- Poglavlje dva opisuje predmet revizije, zakonsku regulativu i ulogu nadležnih institucija;
- U poglavlju tri su predloženi nalazi revizije;
- U poglavlju četiri, iz nalaza revizije izvedeni su zaključci;
- Poglavlje pet prikazuje preporuke čijom implementacijom bi se moglo osigurati efikasniji postupak prinudne naplate u cilju boljeg prikupljanja javnih prihoda;
- Privici sadrže dodatne analize i statističke pokazatelje.

Na kraju Izvješća revizije učinka date su Reference korištenih materijala u ovoj studiji sa navedenim podacima o izvoru istih.

2. OPIS PREDMETA REVIZIJE

2.1. Prinudna naplata

Postupak prinudne naplate predočava obvezu i ovlaštenje poreznog organa da bez saglasnosti dužnika zaplijeni određenu dužnikovu imovinu radi naplate dospjelih obveza. Prodajom zaplijenjene dužnikove imovine osigurava se plaćanje dospjeloga, a neplaćenog poreznog duga. Prije pokretanja postupka prinudne naplate, porezni organ treba da iskoristi sve mehanizme i mogućnosti, kako bi se porezni dug naplatio. Postupak prinudne naplate počinje onaj dan kada je rok za plaćanje porezne obveze iz naloga za plaćanje istekao.

Za poreznog dužnika, prinudna naplata predočava vrstu sankcije, zbog neblagovremenog plaćanja poreznog duga, koja prouzrokuje financijske posljedice. Naime, prinudna naplata dovodi do povećanja duga poreznog obveznika. Dužnik nakon pokretanja prinudne naplate, pored temeljnog duga, mora namiriti i druge troškove nastale u vezi sa provođenjem postupka prinudne naplate (troškovi zapljene imovine, skladištenja i čuvanja, prodaje imovine, kamate nastale u razdoblju od datuma utvrđivanja do datuma izmirenja obveze i drugo). Sa aspekta države, odnosno poreznog organa, prinudna naplata predočava mehanizam kojim se treba ostvariti naplatu potraživanja. Ovo je jedan od načina da se osiguraju sredstva za uspješno funkcionisanje države.

2.2. Provođenje postupaka prinudne naplate u FBiH

Postupak prinudne naplate je u nadležnosti Porezne uprave FBiH od 2002.godine, a do tada je bio u nadležnosti sudova. Postupak se provodi sukladno sa Zakonom o Poreznoj upravi Federacije BiH i Pravilnikom o procedurama prinudne naplate poreznih obveznika. Navedeni Pravilnik je propisao ministar Federalnog ministarstva financija¹⁶ jer je Porezna uprava FBiH uprava u sastavu ovog ministarstva.

Postupak prinudne naplate pokreće se po službenoj dužnosti Službe za prinudnu naplatu¹⁷ županijskih ureda Porezne uprave FBiH.¹⁸ U nastavku daje se hodogram koraka koje Županijski porezni uredi Porezne uprave Federacije BiH provode u postupku prinudne naplate, ali u svakom od ovih koraka postoje aktivnosti i mjere koje se provode u okviru tih koraka koji nisu svi prikazani:

PRVI KORAK – Izdavanje rješenja o pokretanju postupka
Postupak prinudne naplate počinje onaj dan kada je rok za plaćanje porezne obaveze iz naloga za plaćanje istekao.
Ako je porezna obaveza ostala neplaćena, po prijemu naloga za plaćanje donosi se rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate koje se dostavlja poreznom dužniku.
U rješenju o pokretanju postupka prinudne naplate navodi se rok od 8 dana za plaćanje duga od dana prijema rješenja.
Postupak prinudne naplate traje sve do izmirenja obaveza u cjelosti (dug, kamate i troškovi postupka).
Postupak se obustavlja ako se izmiri obaveza, ili ako je osigurana dovoljna garancija da će obaveza biti u cjelosti izmirena, ili ako rješenje o pokretanju prinudne naplate nije dostavljeno poreznom obvezniku.
Žalba protiv rješenja u postupku prinudne naplate ne odgađa izvršenje rješenja.
DRUGI KORAK- Pljenidba imovine
Po isteku roka za plaćanje navedene obaveze poduzima se mjera u smislu pljenidbe cjelokupne imovine dužnika kojom bi se trebao pokriti dug, kamate i troškovi.
Porezna uprava procjenjuje najefikasniji način naplate i odlučuje koja dužnikova imovina će biti zaplijenjena.
Prije pokretanja postupka pljenidbe Služba prikuplja informacije koje se odnose na imovinu dužnika.
Imovina koja se prva plijeni je ona koja se može plijeniti bez ulaska u dužnikov posjed.
Ukoliko nije pronađena imovina koja se može zaplijeniti u cilju naplate duga, to se evidentira u spis o prinudnoj naplati.
Zaplijeniti se može imovina: gotovina; vrijednosni papiri; plaće, naknade, nadnice i penzije; imovina; poslovna sredstva; plemeniti metali; prihodi i prihodi od zakupnine; dugoročna potraživanja.

¹⁶ Službene novine FBiH, broj 50/02, 54/03 i 31/11

¹⁷ Unutrašnjom organizacijom Porezne uprave regulisane su vrste organizacionih jedinica, njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta u okviru Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH koji je u primjeni od 2011.godine

¹⁸ Pravilnik o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza (Službene novine FBiH, broj 50/02, 54/03 i 31/11)

Zapljenu vrši službenik koji provodi postupak prinudne naplate, a u nekim slučajevima pojavljuje se kao svjedok neki drugi službenik koji je ovlašten za postupak.
TREĆI KORAK – Odgođeno plaćanje i plaćanje u ratama
Direktor Porezne uprave FBiH može po podnesenoj molbi dužnika odobriti da plaćanje duga bude odgođeno ili da se vrši plaćanje u ratama.
Molba se podnosi nadležnom kantonalnom uredu.
ČETVRTI KORAK – Skladištenje i procjena zaplijenjene imovine
Imovine do prodaje se skladišti prema mišljenju Službe, ali Porezna uprava FBiH određuje mjesto skladištenja.
Obrazac ugovora o skladištenju sačinjava Središnji ured koji koristi Služba pri zaključivanju ugovora.
Ugovorom se imenuje prinudni upravnik, koji nije dužnik i ima honorar i pravo na naknadu za posebne i neophodne troškove koje odobrava rukovodilac kantonalnog ureda.
Procjena vrijednosti zaplijenjene imovine vrši se odmah, a najduže u roku od 15 dana.
Procjena se dostavlja dužniku koji ima pravo prigovora u roku od 3 dana, o prigovoru na procjenu u roku od 7 dana konačnu odluku donosi Kantonalni ured.
Utvrđena vrijednost koristi se kao najniža cijena za aukciju ili licitaciju.
PETI KORAK - Prodaja zaplijenjene robe (aukcija, direktna prodaja i licitacija)
Imovina se prodaje u grupama koje se sastoje od imovine slične prirode.
Kada se izvrši procjena i grupisanje imovine prodaje se imovina koja se može najbrže prodati.
Prodaja se vrši putem aukcije, javnim oglašavanjem ili izravnom prodajom.
Imovina se u pravilu prodaje putem aukcije.
Postupak aukcije
Načelnik Službe odobrava pokretanje postupka prodaje aukcijom kako bi se namirio cjelokupan dug dužnika.
Javna aukcija se ne odobrava ako je jasno da ekonomski rezultat aukcije neće pokriti troškove nastale u postupku aukcije.
Aukcija se održava u regiji gdje se imovina nalazi, ali u izuzetnim slučajevima može se aukcija održati na prijedlog načelnika Službe na drugoj lokaciji uz odobrenje Središnjeg ureda, kada se smatra da će to doprinijeti uspješnijem ishodu aukcije.
Aukcija se ne može vršiti prije isteka roka od 15 dana od dana obavijesti i najave iste.
Aukcija se objavljuje na oglasnoj tabli, ali ako načelnik Službe smatra da će aukcija biti uspješnija ista se oglašava u najzastupljenijim pisanim medijima tog područja.
Aukciju provodi Odbor koji je odgovoran za uredno i zakonito vođenje aukcije, koji čine načelnik Službe i dva člana iz Porezne uprave i sekretar.
Predsjednik odbora proglašava početak davanja ponuda i obavještava prisutne o visini ponude.
Ako nakon završetka aukcije ostane imovina koja je neprodana jer nije postignuta najniža cijena Odbor može odlučiti da se održi druga aukcija ili najaviti direktnu prodaju.
Potencijalni kupac polaže depozit u iznosu 10% najniže cijene.
Druga aukcija se održava pola sata nakon završetka prve aukcije, a na drugoj aukciji najniža cijena je 75% od najniže početne cijene na prvoj aukciji.
Imovina koja se ne proda na drugoj aukciji ide u postupak direktne prodaje.
Postupak direktne prodaje
Provodi se ako imovina ostane neprodana nakon održane aukcije ili postupka licitacije ili ako je zaplijenjena roba kvarljiva ili da načelnik Službe smatra da postoje opravdani razlozi za hitnost.
Postupak Služba provodi najkasnije u roku od 30 dana i prodaja se objavljuje na oglasnoj tabli Porezne uprave.
Kada je roba bila na aukciji dva puta ne postavlja se najniža cijena, a samo ako je bila na jednoj aukciji ili javnoj licitaciji najniža cijena je 75% od najniže početne cijene na aukciji ili licitaciji.
Ponuda se podnosi u zapečaćenoj koverti, bez polaganja depozita i u njoj se navodi imovina i ponuđena cijena.
Prodaja na licitaciji
Licitaciju odobrava rukovodilac Kantonalnog ureda na prijedlog načelnika ako bi prodaja na aukciji izazvala štetno uplitanje na tržište ili iz drugih opravdanih razloga.
Oglas se objavljuje na javnim pločama Porezne uprave, ali ako se smatra potrebnim može i u Sl. N. FBiH i drugim novinama.
Ako se prihvate prijave prihvaćena je najbolja ponuda.
ŠESTI KORAK – Postupak nakon prodaje i troškovi zapljene
Kada je dug sa svim troškovima plaćen načelnik Službe opoziva zapljenu imovine koja nije prodana i ista se vraća dužniku.
Ako imovina ostane neprodana, a dug sa svim troškovima nije namiren može se pokrenuti postupak za ustupanje robe Federaciji.
SEDMI KORAK – Ustupanje imovine Federaciji BiH
U slučaju da nije primljena ni jedna ponuda koja zadovoljava procijenjenu vrijednost imovina se može dati Federaciji BiH.
Direktor Porezne uprave odlučuje o ustupanju imovine Federaciji BiH, uz pribavljeno mišljenje Vlade FBiH.

OSMI KORAK- Troškovi zapljene
U troškove zapljene spadaju: naknada za pomoć drugih osoba koji nisu uposlenici Porezne uprave; naknada drugih javnih organa; plaćanje depozita i usluga uprave koja se odnosi na zaplijenjenu imovinu; naknada prinudnim upravicima; neophodni troškovi nastali pri upravljanju imovinom dužnika tokom perioda zapljene i prodaje; te ostali troškovi.
Dužnik plaća troškove, ali ako se zaplijenjena imovina ne proda ili je rezultat postupka prinudne nedovoljan da pokrije pomenute troškove Porezna uprava podliježe plaćanju tih troškova, koji su spomenuti u šestom koraku.
Svi se troškovi unose u spis o prinudnoj naplati.
DEVETI KORAK- Nelikvidnost dužnika i rok zastare i žalba
Nelikvidnost se proglašava u slučajevima kada je zaplijenjena imovina ustupljena Federaciji BiH.
Ako se sav dug nije naplatio, po provedenim postupcima, a ne postoji druga imovina dužnika, dužnik se proglašava nelikvidnim za preostali iznos duga. Odluku donosi rukovodilac Kantonalnog ureda na prijedlog načelnika Službe, a ako je vrijednost veća od 50.000 KM obavještava se Središnji ured. Vode se podaci u evidenciji nelikvidnih poreznih obveznika i obavještava općina za fizičko lice, a Sudski registar za pravno lice. Rezultat utvrđivanja nelikvidnosti dužnika je da se svi dugovi smatraju nenaplativi. Porezna uprava prati spontanu nelikvidnost dužnika, a ako postane likvidan i procjeni da može platiti dug opoziva prethodno utvrđenu nelikvidnost. Ukoliko procjeni Služba da dužnik nije i trajno neće biti u mogućnosti da plati dug, dug se otpisuje prema zastari.
Služba, po službenoj dužnosti, osigurava da rok za primjenu mjera prinudne naplate ne istekne. Jednom godišnje načelnik Službe provjerava sve dugove kako bi procijenio da li se dug još može naplatiti i svaki dug koji je nenaplativ se otpisuje odlukom načelnika Službe.
Kada je porezna obaveza dospjela za naplatu može se naplatiti samo ako su mjere naplate ili sudski postupak počeli u roku od 5 godina nakon što je prijava za taj porez podnesena od poreznog obveznika i ako je od dana izvršnosti porezne obaveze koju je utvrdila Porezna uprava podnošenjem prijave ili rješenjem o poreznim obavezama.

2.3. Institucionalni okvir za provođenje postupaka prinudne naplate u FBiH

Porezna uprava FBiH je federalna uprava u sastavu Federalnog ministarstva financija¹⁹ i sukladno sa drugim federalnim, županijskim i općinskim propisima vrši upravne i stručne poslove u oblasti javnih prihoda na teritoriji Federacije BiH. Aktivnosti Porezne uprave FBiH odnose se na: vođenje evidencija o poreznim obveznicima, utvrđivanje njihovih obveza, traženje izvršenja naloga za plaćanje, provođenje postupka prinudne naplate, obavljanje inspekcijskog nadzora, izdavanje prekršajnih naloga i dr.²⁰ Organizacija i rukovođenje Poreznom upravom FBiH propisano je Zakonom o Poreznoj upravi FBiH.²¹

Porezna uprava je organizovana na funkcionalnom i teritorijalnom principu na dvije razine.²² Središnji ured se nalazi u Sarajevu sa deset temeljnih organizacionih jedinica (tri službe i sedam sektora). Druga razina je deset županijskih poreznih ureda (sa četiri odsjeka) i sa 73 porezne ispostave.²³

Sektor za prinudnu naplatu je jedan od sektora u Središnjem uredu u Poreznoj upravi FBiH. Ovaj sektor osigurava funkcionisanje jedinstvene primjene propisa iz oblasti prinudne naplate u županijskim poreznim uredima, prati primjenu Zakona o Poreznoj upravi FBiH, Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreznih obveza i drugih propisa kojima se reguliše prinudna naplata, kao i nadzor i praćenje.²⁴ Odsjek za prinudnu naplatu u Županijskom poreznom uredu, vrši prinudnu naplatu javnih prihoda od poreznih obveznika, koji iste nisu platili u rokovima propisanim zakonom.²⁵ Provođenje postupka prinudne naplate u nadležnosti je ovih odsjeka u okviru Županijske porezne uprave.

¹⁹ Zakon o Poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine FBiH“ broj 33/2; 28/04; 57/09; 40/10; 27/12; 7/13)

²⁰ Članak 7. Zakon o Poreznoj upravi FBiH (Službene novine FBiH broj: 33/02; 28/04; 57/09; 40/10; 27/12; 7/13)

²¹ Zakon o Poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine FBiH“ broj 33/2; 28/04; 57/09; 40/10; 27/12; 7/13)

²² Unutrašnjom organizacijom Porezne uprave regulisane su vrste organizacionih jedinica, njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta u okviru Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH koji je u primjeni od 2011.godine

²³ Izvješće o radu i aktivnostima Porezne uprave FBiH za 2012.godinu

²⁴ Program rada Porezne uprave FBiH za 2012.godinu

²⁵ Program rada Porezne uprave FBiH za 2012.godinu

3. NALAZI

Postupak prinudne naplate traje od izdavanja rješenja do naplate ukupnog duga. Saldo duga i predmeti u postupku prinudne naplate prenose se iz godine u godinu, a povećava se i broj postupaka i dugovanja obveznika. Broj poreznih obveznika, kod kojih je pokrenut postupak prinudne naplate je 63.151 i manji je od pokrenutih postupaka za 8,7%.

U postupku prinudne naplate saldo duga obveznika, na dan 31.12.2013.godine, iznosi više od 1,7 milijardi KM, a odnosi se na razdoblje od 1992. do 2013.godine.²⁶ Nije okončano 68.644 predmeta u postupku prinudne naplate od oko 100.000 pokrenutih. U narednoj tabeli dati su podaci koji se odnose na pokrenute postupke prinudne naplate za period od 2002.do 2013.godine (detaljnije u Pri. broj 1).

Privitak broj 1: Kumulativni podaci na dan 31.12.2013.godine(vezani za postupak prinudne naplate u milionima KM)

Rješenja u postupku u okviru predmeta	Broj popisane imovine u postupku	Procjenjena vrijednost popisane imovine	Imovina stavljena pod hipoteku	Vrijednost prodate imovine	Broj sporazuma o odgođenom plaćanju	Naplaćeno po sporazumu	Proglašena nelikvidnost dužnika	Ukupno naplaćeno po mjerama prinudne naplate
287.435	1.963	139,7	1.301,6	13,4	6.727	202,2	174,1	780,9

Izvor podataka: Porezna uprava FBiH, Sektor Prinudne naplate

Porezna uprava FBiH je podijelila dužnike na pet grupa. Navedeno je urađeno kako bi se mogla vidjeti struktura kod kojih dužnika određena dugovanja nije moguće naplatiti i oni dužnici kod kojih je dug moguće naplatiti u skorije vrijeme, što je i prikazano u narednom privitku:

Privitak broj 2: Pregled ukupnog duga po strukturi poreznih obveznika

R.br	Dužnici	Broj poreznih obveznika	Iznos duga na dan 31.12.2013.god.	Struktura dužnika u ukupnom dugu
1.	Dužnici kod kojih je pokrenut stečajni postupak	279	144.017.236	6,65
2.	Dužnici kod kojih je pokrenut likvidacioni postupak	399	30.719.277	1,79
3.	Dužnici s učešćem kapitala u državnom vlasništvu	231	685.306.488	40,00
4.	Dužnici koji su pasivni (prestali sa radom)	6.743	145.158.698	8,47
5.	Ostali dužnici koji su u postupku prinudne naplate, a ne spadaju u naprijed navedene	55.499	738.276.943	43,09
UKUPNO:		63.151	1.713.478.641	100%

*Podaci Porezne uprave FBiH – Sektor za prinudnu naplatu

Kod dužnika kod kojih je pokrenut stečajni i likvidacioni postupak, dug je često nenaplativ, a postupci na sudu traju i po više godina. Kod zastupanja pred nadležnim sudovima u likvidacionim i u stečajnim postupcima postoje problemi,²⁷ jer Porezna uprava FBiH nije nadležna da pred sudovima zastupa interese Federacije BiH. Takođe, ni Pravilnikom o sistematizaciji poslova i zadataka Porezne uprave FBiH nisu sistematizovani ovi poslovi i zadaci.²⁸

Kod dužnika sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu najveći dio duga odnosi se na neuplaćene doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje.²⁹ Problem u naplati duga je to što su ovi dužnici nelikvidni, dok je njihova imovina najčešće opterećena hipotekama po temelju kredita u bankama.³⁰

Porezna uprava FBiH prema izjavama odgovornih, kod ovih dužnika poduzela je sve mjere iz njene nadležnosti kako bi naplatila dugovanja, ali su njene mogućnosti ograničene i potrebno je da resorna ministarstva, Vlada FBiH i Parlament FBiH uključe u rješavanje ovog problema.

²⁶ Zvanični podaci na dan 31.12.2013.godine Iznos duga je tokom 2013.godine umanjnjen za iznos nelikvidnosti obveznika za oko 5,3 miliona KM na temelju proglašene nelikvidnosti, te za iznos otpisanih kamata za oko 82,7 miliona KM (ukupno oko 88 miliona KM)

²⁷ Zakonom o Federalnom pravobranilaštvu propisana je nadležnost pravobranilaštva u smislu zaštite imovine i imovinskih interesa FBiH.

²⁸ Informacija o problemima zastupanja od strane Federalnog pravobranilaštva, dostavljena FM financija 24.1.2012.godine

²⁹ Rudarska djelatnost – dug preko 200 miliona KM, „Željeznice FBiH“ – dug preko 140 miliona KM, teška industrija sa Tz županije, Ze-Do županije, „Agrokomerc DD“ –dug preko 35 mil. KM, sportske kladionice – dug preko 28 miliona KM, sportski klubovi, služba za zapošljavanje, itd.

³⁰ dopise Ministarstvu financija i Izjave odgovornih Porezne uprave FBiH

Kod poreznih obveznika koji su prestali sa radom česta je pojava da osnivač ostavi dug pravnog lica i osniva novu firmu.³¹

Naplata javnih prihoda se uglavnom vrši od ostalih dužnika³² i to su novopristigla dugovanja za koje su pokrenuti postupci prinudne naplate u posljednje vrijeme. Veoma mali procenat naplate duga se naplaćuje od obveznika kod kojih su pokrenuti postupci prinude naplate u ranijim godinama.³³

Na razini Porezne uprave FBiH ne vodi se evidencija u informacionom sustavu po vrsti obveze obveznika.³⁴ Informacioni sustav koji se odnosi na prinudnu naplatu nije u funkciji, te niže razine dostavljaju Sektoru potrebne podatke u pisanim materijalima. Navedeni podaci evidentirani su u pojedinačnim predmetima dužnika koji se vode na razini županijskih uprava. Procjenu iznosa ukupnog duga po vrsti obveze uradio je Sektor prinudne naplate, za razdoblje od 1992.- 2013.godine i to se prikazuje u narednom grafikonu:

Procjena po vrsti obaveze na dan 31.12.2013.godine

*Procjenu strukture obaveze po vrstama uradila Porezna uprava FBiH, Sektor za prinudnu naplatu

Prema prikazanim podacima u ukupnim obvezama doprinosi za PIO/MIO, zdravstvo i nezaposlenost, sudjeluju sa oko 73% i najveći dio se odnosi na dužnike sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu, a donešena regulativa koja se odnosi na ove dužnike, nije dala dobre rezultate³⁵.

U nastavku teksta, nalaze izlažemo po slijedećim poglavljima:

- Provođenje postupka prinudne naplate,
  - ❖ Prodaja imovine putem aukcije i direktnih prodaja u postupku prinudne naplate,
  - ❖ Vrijednost oduzete imovine i troškovi skladištenja,
  - ❖ Kapaciteti za provođenje postupka prinudne naplate,
  - ❖ Informacioni sustav, nadzor i praćenje postupka prinudne naplate,
- Institucionalni okvir za naplatu duga dužnika u postupku prinudne naplate i
- Opredjeljenja Vlade FBiH za veću naplatu javnih prihoda u postupku prinudne naplate.

3.1. Provođenje postupaka prinudne naplate

Postupak prinudne naplate provodi se po službenoj dužnosti sve dok se dug ne naplati, proglašiti nelikvidnost dužnika ili obveza zastari³⁶. Porezna uprava procjenjuje najefikasniji način naplate i odlučuje koja dužnikova imovina će biti zaplijenjena.³⁷ Imovina koja se prva plijeni je ona koja se može oduzeti bez ulaska u dužnikov posjed. Zaplijeniti se može imovina i to: gotovina; vrijednosni papiri; plaće, naknade, nadnice i penzije; imovina pokretna i nepokretna; poslovna sredstva; plemeniti metali; prihodi i prihodi od zakupnine; dugoročna potraživanja koja je u grafikonu prikazana na slici pod nazivom pljenidba imovine. Zavisno od vrste imovine, u postupku prinudne naplate, provode se razne aktivnosti od strane Sektora za prinudnu naplatu u Poreznoj upravi FBiH.

³¹ Informacije o prinudnoj naplati Porezne uprave FBiH

³² Dužnici koji nisu navedeni u prve četiri skupine

³³ Porezna uprava FBiH, sektor za prinudnu naplatu, Informacija o prinudnoj naplati javnih prihoda i aktivnostima županijskih poreznih ureda-odsjeaka za prinudnu naplatu za razdoblje 01.01.2013.-31.12.2013.godine, Sarajevo 23.01.2014.godine

³⁴ Procjena odgovornih osoba Porezne uprave FBiH

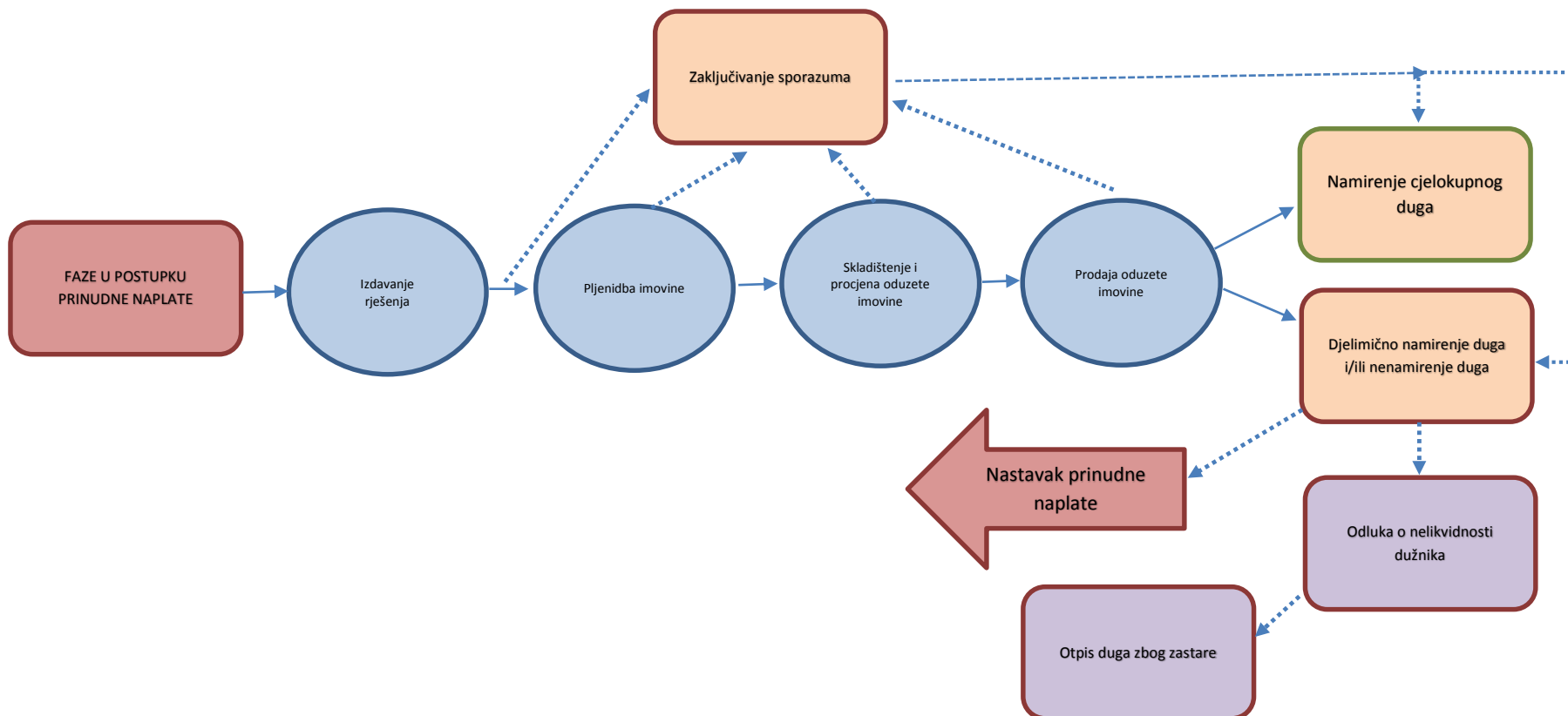
³⁵ Dokumentacija i izjave odgovornih u Poreznoj upravi FBiH

³⁶ Zakon o Poreznoj upravi FBiH i Zakon o obligacionim odnosnima

³⁷ Zakon o Poreznoj upravi Federacije BiH i Pravilnik o procedurama prinudne naplate poreznih obveznika

Tim za reviziju je u slijedećem grafikonu prikazao većinu koraka iz hodograma datog u poglavlju 2, na strani 11.ovog izvješća, kako bi čitaocu izvješća pojasnio postupak.

Revizija u nastavku daje podatke za postupke prinudne naplate koji su pokrenuti u 2012. i 2013.godine i na osnovu podataka date su aktivnosti za Sektor prinudne naplate, detaljnije Privitak broj 2 i 2a.

Privitak broj 3: Podaci za 2012. i 2013. godinu koji se odnose na postupak prinudne naplate koji je pokrenut u tim godinama (u milionima KM)

Br.rješenja o obustavi transakcija	Broj popisane imovine u postupku	Procjenjena vrijednost popisane imovine u	Imovina stavljena pod hipoteku	Vrijednost prodane imovine	Broj sporazuma o odgođenom plaćanju	Naplaćeno po sporazumu	Proglašena nelikvidnost dužnika	Ukupno naplaćeno po mjerama prinudne naplate
9.628	305	46,5	337,5	3,7	1.523	42,8	36,8	158,4

Izvor podataka: Porezna uprava FBiH, Sektor Prinudne naplate

Evidentno je da iznos sredstava o procjenjenoj vrijednosti koja se oduzima od dužnika, daleko je manja od njihovog ukupnog duga. U dvogodišnjem razdoblju u prosjeku to iznosi oko 10% ukupnog duga. Analizom dokumentacije, revizija je utvrdila da u 2013.godini se za oko 40 indeksnih poena smanjuje učešće popisane-oduzete imovine u odnosu na 2012.godinu. Navedeno može ukazivati na situaciju da, kada se pokrene postupak prinudne naplate većina imovine dužnika je pod hipotekom ili nema imovine koja se može popisati i oduzeti, odnosno da je dug kasno utvrđen od strane drugih sektora u Poreznoj upravi FBiH. Utvrđeno je da se povećava dugovanje poreznih obveznika u apsolutnom iznosu i broj predmeta, a povećava se i iznos duga po predmetu (Detaljnije Privitak broj 3, 3a i 3b).

U nastavku su prikazani nalazi koji se odnose na prodaju oduzete imovine i skladištenje imovine koja nije prodana. Detaljnije objašnjenje postupka prinudne naplate po funkcijama, kao i nadležnosti županijskih i Središnjeg ureda Porezne uprave FBiH, prikazan je u Poglavlju 2 (Opis predmeta revizije).

3.1.1. Prodaja oduzete imovine

Propisima je regulisano ako dužnik ne plati dug, da Porezna uprava FBiH provode postupak, oduzme imovinu, te istu prodaje kako bi se naplatila potraživanja. Oduzeta imovina se prodaje putem aukcije i direktne prodaje, a ako se ista ne proda, čuva se u skladištima ili vraća vlasniku. U narednom grafikonu prikazani su podaci o broju provedenih prodaja oduzete imovine u 2012. i 2013.godini:

Broj aukcija i direktnih prodaja oduzete imovine u 2012 i 2013.godini

*Izvor podataka Porezna uprava FBiH, Sektor za prinudnu naplatu

Provedeno je 812 aukcija i direktnih prodaja, od kojih 514 nije uspješno završeno jer nije prodana oduzeta imovina. U tom periodu je bilo 34 uspješnih prodaja oduzete imovine (detaljnije Privitak broj 4, 4a i 4b). Prema izjavama odgovornih³⁸ jedan od razloga ovakve situacije je kasno utvrđivanje duga u kancelarijskoj i inspekcijskoj kontroli, a kad se pokrene postupak prinudne naplate dužnik nema adekvatnu imovinu koja se može oduzeti i prodati kako bi se izmirili dugovi. Nadležni ističu da je imovina često tehnološki zastarjela, a nekretnine su pod hipotekama i to su u većini slučajeva, stare hale namjenskog karaktera, koje je teško prodati.

³⁸ Izjave odgovornih Porezne uprave FBiH

Revizija je analizirala dokumentaciju i upoređivala iznos duga dužnika i vrijednost oduzete imovine u 2012. i 2013.godinu. Utvrdila je da oduzeta imovina iznosi oko 10 % sredstava duga dužnika za postupke pokrenute u ove dvije godine što je prikazano u narednom privitku:

Privitak broj 4: Podaci o iznosu vrijednosti oduzete imovine u posmatranom periodu u KM

Godine	Ukupno oduzeta imovina u prodaji	Prodana imovina	Vraćena imovina dužniku	Manjak imovine	Neprodata imovina	Učešće prodane u oduzetoj imovini po godinama
2012 g.	21.754.020	2.710.422	1.895.079	162.732	17.626.221	12,46%
2013 g.	13.330.055	2.505.690	5.718.430	41.200	5.064.735	18,80%
Ukupno	35.084.075	5.216.112	7.613.509	203.932	22.690.956	14,87%

Izvor podataka Porezna uprava FBiH, Sektor računovodstva

Podaci iz tabele pokazuju da učešće vrijednosti prodane imovine iznosi oko 15% u odnosu na ukupnu vrijednost oduzete imovine, koja se prodavala, u postupku prinudne naplate za posmatrani period. Iako vrijednost oduzete imovine u 2013.godini je manja za oko 40% ili 8 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu, učešće prodane imovine je bilo veće u toj godini za 6,5% u odnosu na 2012.godinu.

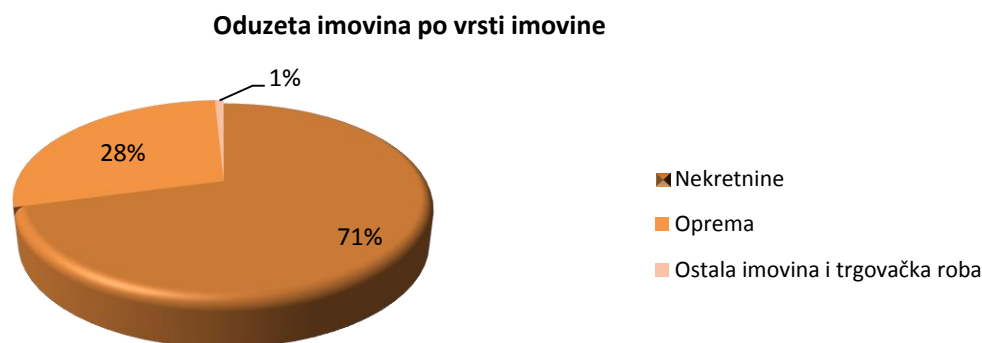
Istovremeno, vrijednost vraćene imovine dužniku je tri puta veća (oko 3,8 miliona KM) od imovine koja je vraćena prethodne godine, a prema izjavi odgovornih, navedeno je velikim djelom rezultat izmjene regulative u 2013.godini. Bitno je naglasiti da bi rezultati bili drugačiji u slučaju da su postojali podaci o vrijednosti prodane imovine koja je oduzeta samo u 2012.i 2013.godini. Podaci o prodaji imovine sadrže iznos oduzete imovine u posmatranom periodu i imovine koja je oduzeta u ranijem periodu.³⁹

3.1.2 Vrijednost oduzete imovine i troškovi skladištenja imovine na dan 31.12.2013

Informacije i podaci o vrijednosti oduzete imovine u Poreznoj upravi FBiH vodi se na dva mjesta i to u okviru Sektora prinudne naplate i u okviru Sektora računovodstva. Sektor prinudne naplate prikuplja podatke od Kantonalnih uprava u pisanoj formi. U tim evidencijama vrijednost oduzete imovine iznosi više od 139,7 miliona KM. U vanbilansnoj evidenciji u Sektoru računovodstva, a prema popisu Kantonalnih poreznih uprava, na dan 31.12.2013.godine, vrijednost oduzete imovine iznosi oko 77 miliona KM. **Utvrđeno je da je iznos vrijednosti oduzete imovine od dužnika različit u navedenim sektorima. Razlika vrijednosti oduzete imovine između sektora iznosi 62,7 miliona KM.**⁴⁰

Procijenjena vrijednost imovine, utvrđuje se na dan oduzimanja iste. Navedena vrijednost se evidentira u vanbilansnoj evidenciji u Sektoru računovodstva Porezne uprave FBiH. Procijenjena vrijednost imovine u vanbilansnoj evidenciji je uvijek ista, bez obzira na datum kada je imovina oduzeta i procijenjena, kada se prodaje i koliko se dugo skladišti. Vrijednost te imovine iznosi oko 4,5% ukupnog duga dužnika.

Revizorski tim je jedino mogao dobiti strukturu oduzete imovine iz Sektora računovodstva, kao i podatke gdje se ta imovina nalazi, pa je u nastavku grafički prikazao podatke (detaljnije Privitak broj 5):

*Izvor: Sektor računovodstva - Izvještaj o popisu Kantonalnih poreznih uprava na dan 31.12.2013.godine

³⁹ Izjave odgovornih Porezne uprave FBiH

⁴⁰ Odnosi se na period od 2002.do 2013.godine

Porezna uprava FBiH nema svoja skladišta već zaključuju ugovore sa trećim licima o skladištenju oduzete imovine. Ako se imovina ne proda, ona se skladišti, a u iznimnim slučajevima ostavlja kod dužnika. U tom slučaju dužnik skladišti i čuva imovinu koja mu je oduzeta.⁴¹ U narednom grafikonu prikazani su podaci po mjestu skladištenja oduzete imovine (detaljnije Privitak broj 5a):

Skladištenje oduzete imovine

*Izvor podataka Porezna uprava FBiH, Sektor računovodstva

Troškovi skladištenja oduzete imovine iznosili su 1.202.820 KM, a proistekli su iz 74 ugovora.⁴² Iako Porezna uprava FBiH ima podatke o visini duga obveznika od 1992.godine, nema podatke o visini troškova za skladištenje oduzete imovine za razdoblje do 2002.godine, jer nije bila nadležna. Prenosjenjem nadležnosti Poreznoj upravi FBiH vođenje postupka prinudne naplate,⁴³ evidentiraju se i podaci o visini troškova skladištenja oduzete imovine.

Tokom posljednje dvije godine, zaključeno je 11 ugovora o skladištenju neprodane imovine sa trećim licima, te je za ove namjene utrošeno oko 140.000 KM. Ovi troškovi povećavaju dug dužnika.

3.1.3 Kapaciteti za provođenje postupaka prinudne naplate

Analizom dokumentacije revizija je utvrdila da u razdoblju od 1992. do 2013. godine pokrenuto više od 110.000 postupaka prinudne naplate i da je okončano njih oko 38%. Ponovo naglašavamo da se postupak prinudne naplate vodi sve dok se ne naplati, dug proglašava nenaplativim ili zastari javni dug. Uposlenici u toku rada trebaju tokom godine obavljati poslove kako za predmete pokrenute u toj godini, tako i za predmete iz ranijeg razdoblja. U narednoj tabeli prikazani su podaci o broju predmeta u postupku prinudne naplate u 2012. i 2013.godini:

Privitak broj 5 : Broj predmeta u postupku prinudne naplate

Godina	Broj predmeta u postupku	Završeni predmeti	Nezavršeni predmeti	Procenat riješenih predmeta	Broj izdatih rješenja u okviru pokrenutih predmeta
2012.god.	8.560	2.963	5.597	34,6%	26.511
2013.god.	8.939	3.628	5.311	40,6%	27.677
Ukupno	17.499	6.591	10.908	37,6%	54.188

*Podaci Porezne uprave FBiH, Sektor prinudne naplate

Prema dokumentaciji i izjavama odgovornih nepopunjenost radnih mjesta, kao i opterećenost uposlenih ima veliki utjecaj na ostvarenje rezultata u naplati javnih prihoda u postupku prinudne naplate. Određeni broj uposlenika koji rade navedene poslove nemaju adekvatne kompetencije za obavljanje zadataka, jer se postupak prinudne naplate provodi po službenoj dužnosti u okviru upravnog postupka za čije provođenje uposlenici trebaju imati odgovarajući stepen stručne spreme.⁴⁴

U Poreznoj upravi FBiH uposlano je ukupno 1.250 djelatnika (Detaljnije Privitak broj 6). Uposlenici u Sektoru prinudne naplate sudjeluju sa 8% u ukupnom broju zaposlenih u ovoj instituciji. U narednoj tabeli prikazan je broj uposlenih sa VSS i VŠS koji provode postupak prinudne naplate, a nisu

⁴¹ Izjave odgovornih Porezne uprave FBiH

⁴² U razdoblju od 2002 do 2013.godine

⁴³ Zakona o Poreznoj upravi FBiH 2002.godini

⁴⁴ Odgovorne osobe Porezne uprave FBiH

obuhvaćeni podaci za porezne izvršioce jer isti ne provode postupak. Pored navedenog prikazano je djelatno opterećenje uposlenih samo za pokrenute postupke u 2012. i 2013. godini (Detaljnije Pri.broj 6a).

Privitak broj 6: Sistematizovana radna mjesta i popunjenost zaposlenih u Sektoru prinudne naplate

Godine	Sistematizovano*	Zaposleno*	Ukupan broj novih predmeta po zaposlenom
2012.g	73	58	148
2013.g	81	59	152
PROSJEK	77	59	150

*u obzir su uzete VSS i VŠS, Podaci Porezne uprave FBiH

Analizirajući dokumentaciju i podatke do kojih je revizija došla u radu, utvrđeno je kada se govori o djelatnom opterećenju uposlenih treba voditi računa da svaki uposlenik pored pokrenutih postupaka u posljednje dvije godine ima obvezu da prati stanje u predmetima koji nisu završeni, a pokrenuti su u ranijem razdoblju. Zbog navedenog, posebno u većim županijskim poreznim uredima – odsjecima za prinudnu naplatu na jednog uposlenog u prosjeku dolazi cca 1.500 – 2.000 predmeta u radu. Nije rijedak slučaj da uposlenici traže premještanje iz ovog Sektora u drugi ili drugu instituciju zbog djelatnog opterećenja i nedovoljne stimulacije uposlenih.⁴⁵

4 Informacioni sustav, nadzor i praćenje postupaka prinudne naplate

U Poreznoj upravi FBiH postoji informacioni sistem. Isti nije u funkciji u dijelu koji se odnosi na prinudnu naplatu. Podaci se nalaze na nivou kantona, ali isti nisu u jedinstvenoj bazi u okviru informacionog sistema, već su ti podaci evidentirani na kartici poreznog obveznika.⁴⁶ Napominjemo kako bi prevazišli problem nepostojanja adekvatnog informacionog sistema, Sektor za prinudnu naplatu je osigurao da svaki mjesec niži nivoi dostavljaju informacije u pisanoj formi. Informacije sadrže podatke koje omogućuju da Sektor prinudne naplate može donositi potrebne instrukcije, te informisati menadžment Porezne uprave FBiH i Vladu FBiH.

Aktivnost nadzora i praćenja od strane Sektora za prinudnu naplatu u Poreznoj upravi FBiH⁴⁷ najčešće se odnose na traženje informacija od Kantonalnih odsjeka o pokrenutim postupcima, iznosu dugovanja, poslovima koje su obavljali u prethodnom periodu, o obavještenjima o aukciji ili direktnoj prodaji i zaključenim sporazumima o odgođenom plaćanju duga i dostavljanju instrukcija.

3.2. Institicioni okvir za naplatu duga dužnika u postupku prinudne naplate

Institucionalni okvir za postupak prinudne naplate je uspostavljen, ali u određenim segmentima je nedorečen. Zakonom o Poreznoj upravi FBiH i Pravilnikom o postupku prinudne naplate nije određeno, niti drugom instrukcijom regulisano, kako postupati u slučajevima kada se imovina dužnika ne proda. U nekim slučajevima postoje interne instrukcije oko osiguranja funkcionisanja jedinstvene primjene propisa koji regulišu ovu oblast.

Županijski porezni uredi vode evidencije o oduzetoj imovini u količinama i procijenjenoj vrijednosti. Svake godine se vrše popisi oduzete imovine i te evidencije se dostavljaju u računovodstvo Središnjeg ureda. Vrijednost oduzete imovine vodi se u vanbilancnoj evidenciji po procijenjenoj vrijednosti koja je utvrđena prilikom oduzimanja imovine od obveznika. Nadzor i čuvanje neprodane imovine je u nadležnosti Županijskih poreznih ureda.

Dostupne podatke o oduzetoj imovini, jedino imaju uposlenici prinudne naplate u Županijskim poreznim uredima. Napominjemo da isti imaju sveobuhvatne informacije o zalihama oduzete imovine

⁴⁵ Informacija o prinudnoj naplati javnih prihoda i aktivnostima županijskih poreznih ureda-odsjeka za prinudnu naplatu za razdoblje 01.01.2013.-31.12.2013.godine

⁴⁶ Izjava odgovornih Porezne uprave FBiH

⁴⁷ Izjava odgovornih osoba Porezne uprave FBiH i analiza dokumentacije - Način nadzora i praćenje aktivnosti od strane Središnjeg ureda koje provode niži nivoi u postupku prinudne naplate je određen internim aktima i Programom rada Porezne uprave FBiH. Zadatak Sektora prinudne naplate u Središnjem uredu je da osigura funkcionisanje jedinstvene primjene propisa na nižim nivoima, prati rad istih, priprema programe, metodologiju rada i obuke za sva pitanja prinudne naplate u kantonalnim uredima. Sektor je u posmatranom periodu nižim nivoima vlasti dostavljao instrukcije.

i skladištenju neprodane oduzete imovine. U slučaju kada se imovina ne proda, ona se skladišti i čuva, može se vratiti vlasniku ili ustupiti. Potencijalni kupac ima saznanja po objavi obavještenja o prodaji imovine putem aukcije i/ili direktne prodaje i u tom razdoblju mogu izvršiti uvid u oduzetu imovinu. Utvrđeno je da potencijalni kupci, osim saznanja iz obavještenja o prodaji, ne mogu dobiti informacije tokom godine šta je od imovine oduzeto niti izvršiti uvid u zalihe oduzete imovine koja nije prodana, takođe nemaju informaciju niti saznanja o budućoj prodaji odnosno u kojem vremenskom razdoblju ni kada će se vršiti ponovna prodaja oduzete imovine.

U slučajevima podnošenja molbi od strane obveznika za odgađanje plaćanja dospjele obveze postoji propisana procedura, ali ukoliko je rješenjem pokrenut postupak prinudne naplate. Obveznik mora ispuniti određene uslove da bi se mogli zaključiti navedeni sporazumi. Ako dužnik ne postupi po sporazumu isti se raskida i postupak prinudne naplate nastavlja. Revizija je utvrdila da se potpisivanjem navedenih sporazuma djelimično rješava problem naplate duga. U razdoblju od 2002. do 2013. godine na ovaj način je naplaćeno oko 202 miliona KM. Od ukupnog broja potpisanih sporazuma realizirano je oko 60% sporazuma.⁴⁸ Prema izjavama navedena mogućnost nije dala dobre rezultate kod naplate duga dužnika sa većinskim učešćem državnog kapitala, jer su isti nelikvidni i nesolventni.⁴⁹ U nastavku su dati podaci o zaključenim sporazumima za 2012. i 2013. godinu (Detaljnije Privitak broj 7):

Privitak broj 7: Broj i iznos zaključenih sporazuma u 2012 i 2013. godini

Ko je zaključio sporazum	Broj sporazuma		Iznosi po zaključenim sporazumima	
	Zaključeni	Realizovani	Iznos u milionima KM	Struktura iznosa
Kantonalnih ureda	1.526	843	oko 35	10%
Pomoćnika direktora	53	0	oko 32	9%
Direktora	61	0	oko 293	81%
UKUPNO	1.640	843	oko 360	100%

*Izvor podataka Porezna uprava FBiH, Sektor prinudne naplate

U posljednje dvije godine, realizirano je oko 51% sklopljenih sporazuma. Prema prikupljenim podacima sa županijske razine na temelju sporazuma naplaćeno je oko 43 miliona KM duga dužnika, što je 11% od ukupne vrijednosti zaključenih sporazuma.⁵⁰

3.3. Opredeljenje Parlamenta FBiH i Vlade FBiH za osiguranje veće naplate javnih prihoda

Vlada FBiH redovno je informirana o stanju duga poreznih obveznika, kao i problemima u naplati duga i prijedlozima za poboljšanje⁵¹. U okviru Informacija o prinudnoj naplati Porezna uprava FBiH je putem Federalnog ministarstva financija predlagala mjere koje bi trebalo donijeti kako bi se ostvarili bolji rezultati u naplati duga dužnika, kao i izmjene određenih propisa. Posebno je istican problem dugovanja obveznika sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu.

Vlada FBiH nije donijela modalitete za sveobuhvatno rješavanje problema dugova obveznika sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu, a što je jedan od ciljeva iz Programu rada Vlade FBiH⁵². Ovaj problem opterećuje sustav prinudne naplate jer uposlenici u Poreznoj upravi FBiH ne mogu samostalno riješiti predmete koji se odnose na obveznike sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu, a prema izjavama poduzeli su sve aktivnosti iz njihove nadležnosti. Vlada FBiH u prethodnom razdoblju donosila je Odluke i Uredbe, na prijedlog Federalnog ministarstva financija i/ili drugog ministarstva, koje zbog odredbi Zakona o Poreznoj upravi FBiH nisu bile uvijek provodive.⁵³

⁴⁸ Broj sklopljenih sporazuma od 1992.-31.12.2013. godine je 6.727, a realiziranih 3.913.

⁴⁹ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza, „Sl. n. FBiH“, broj 54/03 Direktor Porezne uprave FBiH ima ovlaštenje da odobrava i potpisuje sporazume o odgođenom plaćanju ili plaćanju u ratama za dugove dužnika. Navedene sporazume isti odobrava za iznose duga preko 1.000.000 KM. Ovlaštenjem može prenijeti to pravo na rukovodioca Sektora za prinudnu naplatu za odobravanje sporazuma (iznose od 250.000 do 1.000.000 KM) i na rukovodioca županijskih ureda (za iznose do 250.000 KM)

⁵⁰ Podaci Porezne uprave FBiH

⁵¹ Informacije koje su dostavljane Federalnom ministarstvu financija i Vladi FBiH u prethodnom razdoblju

⁵² Program rada Vlade FBiH u mandatnom razdoblju 2011-2014. godine

⁵³ Odluka o uslovima raspolaganja obveznicama Federacije BiH na temelju ratnih potraživanja pravnih lica („Sl. n. FBiH“, broj: 75/09)

Parlament FBiH usvojio je određene propise da bi se riješiti nagomilani dugovi dužnika nastali u ranijem razdoblju. U nastavku revizija prikazuje ostvarene efekte koji su rezultat primjene Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje i Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode.

Zakon o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje⁵⁴ nije dao očekivane rezultate. Prema procjeni navedeni Zakon primjenjen je kod 296 dužnika. Na temelju sporazuma o odgođenom plaćanju obveza se plaća duže vremensko razdoblje (detaljnije Privitak broj 7). U narednoj tabeli prezentirani su rezultati:

Privitak broj 8: Ostvareni rezultati iskazani u KM na dan

Iznos naplaćenog duga	Iznos djelimičnog otpisa duga	Iznos popusta po sporazumu	Iznos otpisanih kamata
oko 78 miliona	oko 20,1 miliona	oko 20,1 miliona	oko 13,9 miliona

*Izvor podataka Porezna uprava FBiH, Sektor prinudne naplate

Prema izjavama i dokumentaciji⁵⁵, postupak koji se provodio na temelju donešenih zakonskih rješenja je dugo trajao. Pored navedenog postojao je i problema kod obveznika koji nisu bili likvidni i nisu mogli plaćati dug u ratama. Mnogi dužnici nisu bili u situaciji da ponude garanciju u vidu hipoteke, jer je njihova imovina već bila opterećena hipotekom, a što je jedan od uslova za zaključenje sporazuma, a posebno obveznika sa većinskim državnim kapitalom.⁵⁶

Zakon o visini stope zatezne kamate na javne prihode se mijenjao nekoliko puta kako bi se dužnicima omogućilo lakše izmirenje duga.⁵⁷ Posljednjim izmjenama je data mogućnost da se dužnicima sa uplatom duga, otpisuju kamate.⁵⁸ Prema evidencijama Županijskih poreznih ureda na dan 31.12.2013. godine, obveznici su podnijeli 3.338 zahtjeva. U narednoj tabeli prezentirani su rezultati:

Privitak broj 9: Ostvareni rezultati iskazani u KM

Naziv	Iznos duga	Iznos kamata
Iznos prijavljenog duga i kamata za otpis	oko 842 miliona	oko 359 miliona
Iznos uplaćenog duga i otpisane kamate	oko 59 miliona	oko 123 miliona

*Izvor Porezna uprava FBiH, Sektor prinudne naplate

Utvrđeno je da se u strukturi naplaćenog duga na temelju navedenog propisa oko 53% odnosi na doprinose, a 47% na poreze i druge javne prihode. Prema informaciji zbog interesa dužnika i podnesenih zahtjeva u decembru mjesecu prošle godine primjena navedenog propisa je i produžena.⁵⁹

Na kraju revizija je utvrdila da postupak prinudne naplate nije učinkovit, između ostalog zbog teške financijske situacije u zemlji i okruženju, sve većeg broja obveznika koji ne mogu da izmire svoje obveze, pokretanja velikog broja postupaka prinudne naplate, dugova koje je teško naplatiti, oduzete imovine koja se ne može prodati i ostalog, a detaljnije objašnjenje je u nastavku.

⁵⁴ Zakon o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, „Sl. novine FBiH“, broj 25/06 i 57/09

⁵⁵ Porezna uprava FBiH

⁵⁶ Informacija o dugovanjima poreznih obveznika na temelju javnih prihoda na dan 31.12.2011. godine, od 12.3.2012.godine

⁵⁷ „Službene novine FBiH“, broj 48/01, 52/01, 42/06 i 28/13

⁵⁸ Pravo na otpis kamata imaju porezni obveznici koji do 30.06.2014.godine podnesu zahtjev nadležnoj Poreznoj upravi FBiH

⁵⁹ Izjave odgovornih osoba Porezne uprave FBiH

4. ZAKLJUČCI

Revizorski tim posebno zabrinjava struktura kumulativnog duga dužnika. U strukturi oko 73% duga se odnosi na neplaćene doprinose uposlenih na području FBiH za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, a posebno se to odnosi na realan sektor. Obračunate kamate na dug iznose oko 20%. Ako navedene podatke uporedimo sa strukturom ukupnog kumulativnog duga dužnika od kojih je oko 57% nelikvidnih i nesolventnih (dužnici u stečaju, likvidaciji, sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu i pasivni dužnici) i da su mali izgledi da se ova potraživanja naplate procijenjuje se da u bliskoj i daljoj budućnosti Porezna uprava FBiH ne može da sama riješi navedene probleme.

Zbog toga je neophodno da se odmah pokrenu aktivnosti od strane Parlamenta FBiH i Vlade FBiH na rješavanju kumulativnog duga dužnika. Već sada se osjete posljedice građane koji su u prethodnim godima radili u realnom sektoru i isti ne mogu ostvariti svoja prava koja se odnose na zdravstvenu zaštitu i ostvarivanje prava na mirovinu. Napominjemo da navedeno može imati nesagledive posljedice u budućnosti, ako nadležne institucije odmah ne poduzmu adekvatne mjere.

Posebno naglašavamo da nismo vršili reviziju svih sektora u okviru Porezne uprave FBiH. Konstatovano je da mnogi problemi u postupku prinudne naplate proizilaze kao posljedica izostanka poduzimanja preventivnih mjera. Preventivne mjere, kao redovan posao iz svoje nadležnosti, provode drugi sektori u okviru Porezne uprave FBiH. Isti vrše kontrolu na temelju prijave dužnika (kancelarijska kontrola) i inspekcijisku kontrolu koja utvrđuje potraživanja od dužnika. Revizijski tim je procijenio da se kasno donose rješenja o utvrđivanju obveza dužnika od strane uposlenika koji vrše kancelarijsku i inspekcijisku kontrolu. Ove postupke treba pokretati blagovremeno i na vrijeme utvrđivati obveze dužnika. U vremenu od utvrđivanja obveze i pokretanje postupka prinudne naplate, veoma često, dužnik prestaje sa radom, otuđi imovinu, tako da se po pokretanju postupka nema šta oduzeti niti prodati od imovine. Imovinu koja se oduzme u postupku prinudne naplate, nije moguće u svim situacijama prodati jer je pod hipotekom, zastarjela, devastirana i drugo. Ne postoje informacije o oduzetoj imovini za potencijalnog kupca gdje se šta prodaje tokom cijele godine, što može imati uticaja na veću realizaciju kod prodaje.

4.1. Postupak prinudne naplate nije rezultiralo većom naplatom dugovanja

Iako se postupak prinudne naplate provodi po službenoj dužnosti isti nije dao očekivane rezultate. Povećavaju se dugovanja obveznika, raste broj predmeta, ali raste i iznos duga po predmetu. Istovremeno sa rastom broja predmeta i duga dužnika, se smanjuje procijenjena vrijednost imovine koja je oduzeta u postupku prinudne naplate, a nije prodana.

Revizijski tim zaključuje da se treba uraditi posebna analiza zašto je 514 aukcija i direktnih prodaja oduzete imovine bilo neuspješno ili 63% u posljednje dvije godine. Da bi se organizovala prodaja Porezna uprava FBiH ima određene troškove, a ako se oduzeta imovina ne proda samo se povećava dug dužnika za te troškove, i za troškove kamata i skladištenja. Postavlja se pitanje zašto se provodi prodaja oduzete imovine na ovaj način, koji su razlozi neuspješnih prodaja i postoje li i drugi problemi koji utiču na ostvarivanje boljih rezultata, ali ovakav način rada određen je regulativom.

Informacije, na dan 31.12.2013.godine, ukazuju na slijedeće: da dug dužnika iznosi više od 1,7 milijardi KM, povećava se broj dužnika, vrijednost oduzete imovine iznosi oko 77 miliona KM, pa se procjenjuje da postoje mnogi problemi koji utiču na efikasniju naplatu duga. Revizija je procijenila da jedan od razloga je i to da u većini slučajeva nije blagovremeno pokrenuta kancelarijska i inspekcijiska kontrola, jer postoji oko 57% dužnika čija naplata je upitna.

Utvrđeno je da informacije o vrijednosti oduzete imovine nisu iste u Sektoru prinudne naplate i Sektoru računovodstva u okviru Porezne uprave FBiH. Razlika iznosa vrijednosti oduzete imovine između sektora iznosi 62,7 miliona KM, a odnosi se na period od 2002.do 2013.godine. Procjenjuje se da u ovom slučaju nije usklađeno knjigovodstveno stanje vrijednosti oduzete imovine sa podacima o oduzetoj imovinu koji se vode u predmetima prinudne naplate.

Konstatovano je da Porezna uprava FBiH nema skladišta u kojima bi čuvala neprodatu imovinu, pa je u prethodnom razdoblju zaključivala ugovore o skladištenju imovine sa trećim licima. Takođe je oduzeta imovina data na čuvanje i poreznim dužnicima. Od ukupne imovine koja je na skladištu oko 96% oduzete imovine nalazi se na čuvanju kod dužnika kojima je ova imovina oduzeta u postupku prinudne naplate. Revizijski tim je zaključio da je izuzetak postao pravilo jer je regulativom određeno da se samo u izuzetnim slučajevima može skladištiti imovina kod dužnika. Postavlja se pitanje da li potencijalni kupac ima mogućnost da izvrši uvid u oduzetu imovinu, ako je ista na skladištu kod dužnika i kako može da dobije potrebne informacije.

Na razini Središnjeg ureda, kao i na županijskoj razini nisu osigurani kapaciteti kako bi se postupak prinudne naplate efikasno provodio. Navedeni zaključak donesen je na temelju saznanja da postoji veliko djelatno opterećenje uposlenih. Često dolazi do odliva kadrova zbog težine posla, neadekvatnog nagrađivanja u odnosu na uposlene koji rade u drugim sektorima.⁶⁰ Napominjemo da nagrađivanje uposlenih ne mora biti samo u smislu plaća, nego i drugih vrsta potvrda zalaganju i davanja pozitivnog feed-backa kako bi uposleni znali da se njihov rad cijeni.

Zaključeno je da informacioni sistem ne omogućava da Sektor prinudne naplate u okviru Porezne uprave FBiH ima potrebne informacije. Utvrđeno je da se ne vode podaci po vrsti obaveze dužnika na nivou Središnjeg ureda, koji se odnose na: koliki je iznos osnovnog duga za porez, duga za doprinose MIO/PIO, zdravstvo i nezaposlenost, kolike su kamate, koliko su troškovi postupka i skladištenja. Takođe se ne vodi na koliko pokrenutih predmeta prinudne naplate se odnose zaključeni sporazumi, već samo iznos ukupnog duga po zaključenim sporazumima. Nema informacija koja dugovanja su pokrivena naplatom prodate imovine, koliko se to odnosi na pokrenute postupke u posmatranom periodu i drugo. Ne postoje podaci koliko se duga naplati u tekućoj godini na osnovu pokrenutih postupaka u toj godini. Nema podataka o količini oduzete imovine, već se samo u vanbilansnoj evidenciji vodi iznos oduzete imovine, kao ni koliko se dugo oduzeta imovina nalazi u skladištima.⁶¹

Središnji ured ima informacije na osnovu mjesečnih izvještaja županijskih poreznih uprava, ali nema mogućnost uvida, da kroz informacioni sistem izvrši nadzor i kontrolu za svaki pojedinačni predmet u postupku prinudne naplate. Aktivnostima uposlenih u Sektoru prinudne naplate i njihovim nastojanjima da ipak imaju neophodne informacije, makar u pisanoj formi.

Sve aktivnosti u postupku prinudne naplate se provode na županijskom nivou. Nije internim aktima razrađen način kontrole i nadzora od strane Središnjeg ureda Porezne uprave FBiH. Napominjemo da su posebna ovlaštenja u postupku prinudne naplate data rukovodiocima županijskih uprava. Isti su odgovorni za provođenje postupka prinudne naplate, određivanje načina na koji će prodavati robu, skladištiti i drugo. Nije zaživio informacioni sistem u Poreznoj upravi FBiH u dijelu Sektora za prinudnu naplatu, a sve informacije o pokrenutim postupcima prinudne naplate se nalaze u predmetima na kantonalnom nivou koji provode postupak prinudne naplate, a samo u slučaju kada se traže informacije vezane za neki predmet dostavljaju podatke.

4.2. Pravni okvir o postupku prinudne naplate sadrži određena ograničenja

Obzirom da je analizom regulative utvrđeno da istom nije određeno gdje, kada i koliko dugo, zaplijenjenu imovinu može Porezna uprava FBiH skladištiti poslije propalih postupaka prodaje. Osnovno pitanje je šta raditi sa oduzetom imovinom u postupku koja se ne proda na aukciji, licitaciji ili u direktnoj prodaji. Protokom vremena oduzeta imovina propada, gubi vrijednost ili se vraća vlasniku ili ustupa prema regulativi, a nije naplaćen javni prihod, odnosno ostaje dug dužnika uvećan za kamate, troškove postupaka i skladištenja.

Napominjemo da se u Poreznoj upravi FBiH, vodi u vanbilansnoj evidenciji neprodata zaplijenjena imovina po procjeni koja je urađena na dan oduzimanja, a procjenjena vrijednost imovine se ne mijenja, bez obzira koliko je prošlo godina od zapljene iste.

⁶⁰ Analiza dokumentacije i izvještaja odgovornih

⁶¹ Izjave odgovornih Porezne uprave FBiH

Nije precizirano, osim proglašenja nelikvidnosti subjekta, do kada će se obračunavati kamata na dug dužnika i da li ima svrhe obračunavati kamatu na dug, kada iznos kamata bude veći od iznosa duga dužnika.

Takođe, propisima nije regulisano da se oduzeta imovina može dati drugima da taj posao rade u ime Porezne uprave FBiH (kao što je praksa drugih zemalja), kako bi se brže naplatio dug dužnika. Potencijalni kupci nemaju mogućnost da dobiju informaciju o tome koja se imovina nalazi u skladištima i po kojoj cijeni u toku cijele godine. Sve informacije o oduzetoj, a neprodatoj imovini imaju samo uposlenici u županijskim poreznim uredima.

Dobra praksa je da se u situaciji kada su dužnici nelikvidni istim omogućeno odgođeno plaćanje duga. Revizija je zaključila da je u prethodnom periodu realizirano oko 51% zaključenih sporazuma. Potrebno je izvršiti analizu zašto nije realizirano oko polovine zaključenih sporazuma. Prema nekim saznanjima dio sporazuma se odnosio na dužnike koji su u većinskom državnom vlasništvu, čiji se dug najvećim dijelom odnosi na neuplaćene doprinose iz ranijeg perioda.

4.3.   Opredeljenje Parlamenta FBiH i Vlade FBiH nisu dale očekivani rezultat

Iako su poduzete određene aktivnosti i donesen Zakon o izmjenama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode⁶² isti nije značajnije uticao na smanjenje ukupnih dugovanja dužnika i povećanje naplate duga. Ostvareni efekti su zanemarljivi u odnosu na iznos ukupnih dugovanja, iako se na ovaj način pomoglo dužnicima da bar djelimice izmire dug i povećaju svoju likvidnost. Pored ove aktivnosti nadležne institucije su sudjelovale u zaključivanju sporazuma o produženom razdoblju plaćanja duga, ali u najvećem broju ti sporazumi nisu ispoštovani zbog izražene nelikvidnosti dužnika posebno onih koji su u većinskom vlasništvu FBiH.

Iz svega gore navedenog, veoma je važna saradnja Porezne uprave FBiH i ministarstava u čijoj su nadležnosti dužnici koji su nelikvidni duže vremensko razdoblje i imaju dug za koji je pokrenuto više postupka prinudne naplate. Zaključak proističe iz saznanja da se veoma mali procenat naplate duga ostvaruje od obveznika koji su u stečaju, likvidaciji ili su prestali sa radom (pasivni). Poseban problem je dug obveznika sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu koji u strukturi ukupnog duga učestuju sa oko 56%. Taj dug se odnosi na 7.652 dužnika koji imaju veliki broj uposlenih radnika i najveći dio duga se odnosi na doprinose. Navedeni dug je teško naplatiti u postupku prinudne naplate bez adekvatne intervencije svih nadležnih institucija kako Vlade FBiH, tako i nadležnih ministarstava kako na nivou Federacije, tako i na nivou županija

---

⁶² Službene novine FBiH, broj 28/13

5. PREPORUKE

Ured za reviziju institucija u FBiH na osnovu nalaza revizije i izvedenih zaključaka smatra da postoji značajan prostor za poboljšanja, kako u provođenju postupka prinudne naplate u FBiH, tako i u aktivnostima Porezne uprave FBiH koje prethode postupku prinudne naplate.

Nadležne institucije treba da razmotre slijedeće preporuke čijom implementacijom bi se poboljšala naplata duga, smanjio dug obveznika i povećala efikasnost, te osiguralo adekvatno upravljanje oduzetom imovinom u postupku prinudne naplate, a posebno poduzimanjem preventivnih mjera na blagovremenom utvrđivanju duga dužnika.

Preporuke za Poreznu upravu Federacije BiH:

- **Osigurati poduzimamanje preventivnih mjera na vrijeme, koje su redovan zadatak iz nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH, kako bi se blagovremeno utvrdio i naplatio dug dužnika i kako bi se što manje pokretalo postupaka prinudne naplate.**

Poduzimanjem aktivnosti koje se odnose na kancelarijsku i inspekcijsku kontrolu, omogućilo bi se blagovremeno utvrđivanje duga dužnika. Na taj način bi se omogućilo da se utvrđena potraživanja na vrijeme evidentiraju i izmire, kako ne bi nastavkom rada dužnik stvarao još veće obveze i pravio veću štetu i nelikvidnost za sebe i državu. Te aktivnosti imale bi za rezultat da se ne bi morao pokretati postupak prinudne naplate i stvarali troškovi koji se odnose na kamate i na postupak. To znači da menadžment Porezne uprave FBiH treba da obezbjediti pravovremenu kontrolu kod dužnika.

- **Poduzeti aktivnosti da postupak prinudne naplate bude efikasniji, kako bi se što prije naplatio dug dužnika.**

Uraditi analizu prepreka koje usporavaju postupak prinudne naplate, sa posebnim osvrtom na prodaju oduzete imovine i skladištenje iste, kako oduzeta imovina zbog protoka vremena ne bi gubila vrijednost i propadala.

- **Osigurati odgovarajuće kapacitete u Sektoru prinudne naplate kako na razini Središnjeg ureda, tako i na županijskoj razini.**

Navedeno je potrebno poduzeti iz razloga što postoji opterećenje uposlenih, kako u županijskim uredima, tako i u Središnjem uredu. Zbog težine posla često dolazi do odlaska kadrova, neadekvatnog nagrađivanja u odnosu na uposlene koji rade u drugim sektorima u okviru Porezne uprave. Nagrađivanje osoblja ne mora biti samo u smislu plaća, nego i drugih vrsta potvrda zalaganju i davanja pozitivnog feed-backa kako bi znali da se njihov rad cijeni.

- **Obezbjediti da informacioni sustav u potpunosti profunkcioniše, te osigurati adekvatniji nadzor i praćenje u postupku prinudne naplate.**

Adekvatna baza podataka u informacionom sustavu bi bila dobra temelja za donošenje odluka kako Porezne uprave FBiH, tako i drugih institucija vlasti, a Sektor prinudne naplate imao bi bolju mogućnost za adekvatno praćenje i transparentnost županijskih poreznih ureda.

Postojanje dobrog informacionog sustava će omogućiti da nadležne institucije mogu donositi pravovremeno odluke i zakone čijom bi se realizacijom ostvarili veći efekti u naplati potraživanja od dužnika.

- **Poduzeti aktivnosti da se uskladi knjigovodstveno stanje vrijednosti oduzete imovine koja se vodi u vanbilansnoj evidenciji u Sektoru računovodstva sa podacima koji su u predmetima dužnika u Sektoru prinudne naplate, a odnose se na vrijednost oduzete imovine od dužnika za period od 2002.do 2013.godine.**

Preporuke za Parlament FBiH, Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija:

- **Sagledati prepreke i otkloniti ograničenja koja usporavaju efikasnije provođenje postupka prinudne naplate.**

Razmotriti izmjene regulative koje se odnosi na mogućnost skladištenja oduzete imovine kod dužnika i kako i gdje skladištiti zaplijenjenu neprodatu imovinu poslije neuspješnih prodaja..

Razmotriti uvođenje procedura u slučajevima kada se imovina ne proda na aukciji, licitaciji ili u direktnoj prodaji, te omogućiti regulativom da tu imovinu mogu prodavati i druge institucije i na taj način bi se mogla osigurati brža naplata duga. Omogućiti informacije potencijalnim kupcima da u svako vrijeme mogu imati saznanje koja je imovina oduzeta, a nije prodana na aukciji i/ili direktnoj prodaji.

Da se pojača, kroz izmjenu regulative, nadzor i kontrola županijskih poreznih uprava jer je provođenje postupka prinudne naplate u njihovoj nadležnosti i imaju velika ovlaštenja, a nije uspostavljen informacijski sistem u Sektoru prinudne naplate kako bi Središnji ured Porezne uprave FBiH mogao vršiti adekvatniji nadzor i kontrolu.

Predvidjeti regulativom do kog vremena se mogu obračunavati kamate na dug, kako se isti ne bi povećavao i dovodio dužnika u još težu financijsku situaciju, te bi se na ovaj način omogućila brža naplata potraživanja, pogotovo u situaciji kada je iznos obračunate kamate veći od iznosa duga dužnika.

- **Poduzeti mjere i aktivnosti da se u što kraćem vremenu riješe dugovanja poreznih obveznika iz ranijeg razdoblja, jer su ta potraživanja zbog nelikvidnosti i nesolventnosti istih teško naplativa kroz postupak prinudne naplate.**

Vlada FBiH treba osigurati da nadležna ministarstva zajedno sa Poreznom upravom FBiH predlože mjere i aktivnosti za rješavanje ukupnog duga dužnika, koji je nastao u ranijem vremenskom razdoblju, kako bi se poduzimanjem tih aktivnosti povećala naplata potraživanja od dužnika.

Pažnju treba usmjeriti na analiziranje, te predložiti mjere i aktivnosti za problem ukupnog duga dužnika koji se nalaze u stečaju i likvidaciji.

Posebno treba izvršiti analizu ukupnih dugova dužnika koji su prestali sa radom i predložiti mjere za prevazilaženje nastalog problema.

Institucije na razini Federacije BiH, kao i na razini županija, imaju svoje predstavnike u upravljačkim strukturama poduzeća koja su u pretežnom državnom vlasništvu. Obveza istih je da poduzimaju mjere da ta poduzeća plaćaju redovno svoje obveze za poreze i doprinose. Zbog toga potrebno je izvršiti analizu i predložiti mjere, te poduzeti aktivnosti kako bi ovi dužnici u narednom razdoblju na vrijeme izmirili svoje obveze.

Istraživanje treba da posluži nadležnim institucijama, kako bi žurno poduzele aktivnosti i izvršile određene promjene, koje bi između ostalog omogućile da se blagovremenim poduzimanjem aktivnosti riješi problem dugovanja za doprinose stanovništva zaposlenog u realnom sektoru, a posebno kod dužnika sa učešćem kapitala u državnom vlasništvu, zbog nesagledivih posljedica koje su prisutne sada i koje mogu izazvati velike probleme u bliskoj budućnosti.

Revizijski tim:

Vildana Džaferović, vođa tima

Amela Bungur, član tima

Sanela Kadić, član tima

PRIVICI

Napomena: U privicima su podaci koje je dostavila Porezna uprava FBiH

Privitak broj 1: Pregled dugovanja dužnika u periodu od 2002.godine do 2013.godine

Opis Godina	Broj donesenih rješenja	Broj popisane imovine	Procjena vrijedn.i popisane imovine	Broj prodaja imovine	Vrijednost prodate imovine	Br. potpisanih sporazuma o odgođenom ili pl. na rate	Naplaćeno po sporazumu	Proglašena nelikvidnost	Naplaćeno po mjerama prinudne naplate	UKUPAN DUG
2002.	15.825	623	5.765.605	23	463.579	25	122.287	0	29.341.048	313.393.580
2003.	20.122	168	3.795.229	31	523.124	543	8.898.663	36.186.179	36.406.296	70.287.801
2004.	26.813	185	14.630.605	76	2.097.448	599	20.505.420	19.002.240	54.705.397	125.543.099
2005.	28.170	76	4.372.975	49	1.028.871	505	20.616.257	4.502.568	61.535.909	236.755.199
2006.	19.559	47	11.874.776	37	543.403	447	28.324.632	1.590.604	67.716.643	15.559.947
2007.	21.920	21	2.092.905	19	1.128.683	452	10.334.277	833.950	64.914.357	63.688.609
2008.	26.269	88	7.065.147	75	1.398.469	465	7.357.508	39.364.667	58.174.988	13.747.110
2009.	26.235	159	13.796.832	213	506.861	618	12.423.740	22.190.819	74.083.618	200.133.059
2010.	23.524	182	19.232.701	329	1.119.157	765	33.867.454	10.255.881	106.236.919	142.202.271
2011.	24.810	109	10.588.172	266	872.126	782	16.907.647	3.369.375	69.289.186	245.729.138
2012.	26.511	130	27.179.950	409	1.688.795	827	21.989.797	31.497.198	69.387.122	223.158.488
2013.	27.677	175	19.347.759	406	2.041.935	699	20.830.089	5.321.090	89.114.399	237.032.452
UKUPNO	287.435	1.963	139.742.656	1.933	13.412.451	6.727	202.177.771	174.114.570	780.905.882	1.890.602.140

Napomena: Ukupan dug za sve godine razlikuje se za 3.371.387 KM, od podataka u izvještaju. U tabeli ukupni dug nije umanjen za iznose iz 2013.godine, koji se odnose na: naplaćena dugovanja (89.114.399 KM); proglašenu nelikvidnost (5.321.090 KM) i otpis kamata (82.688.010 KM). Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora prinudne naplate

Prilog broj 2: Pregled mjera i aktivnosti KPU-a odsjeka za prinudnu naplatu, 2012.godina

Kantonalni porezni uredi	2012.godina										
	Br.rješenja o obustavi transakcija (blokada)	Broj popisane imovine	Procjena vrijedn. pop.imov.	Vrijedn izuzete imovine	Br.prodaja imovine	Vrijedn prodate imovine	Br.zaklj. sporazuma	Naplaćeno po sporazumu	Proglašena nelikvidnost	Napl. po mjerama prin.napl	Priliv duga
Sarajevo	318	14	275.524	275.524	22	246.709	194	6.734.761	28.947.206	12.331.165	36.266.181
Tuzla	1.000	13	5.700.745	201.708	191	39.554	73	1.297.086	0	18.837.975	44.418.107
Zenica	406	0	4.950.999	0	17	0,00	24	598.127	10.753	5.757.791	65.273.391
Bihać	1.122	21	2.063.306	0	37	771.536	165	2.420.312	356.079	7.145.590	18.168.223
Mostar	1.036	30	5.420.835	0	60	207.687	118	1.706.050	182.223	5.032.236	11.946.718
N. Travnik	399	22	7.143.064	0	16	206.094	73	4.896.598	635.019	8.138.336	29.401.902
Livno	76	1	267.725	0	4	0,00	31	125.683	259.672	3.709.332	12.527.524
Ljubuški	297	3	97.500	0	8	7.532	59	3.893.864	254.640	6.755.005	2.260.562
Orašje	46	15	292.884	145.809	33	40.818	58	144.090	806.357	546.362	1.470.337
Goražde	122	11	967.367	967.367	21	168.865	32	173.227	45.249	1.133.330	1.425.540
UKUPNO	4.822	130	27.179.949	1.590.409	409	1.688.796	824	21.989.797	31.497.198	69.387.123	223.158.487

Privitak broj 2a: Pregled mjera i aktivnosti KPU-a odsjeka za prinudnu naplatu, 2013.godina

Kantonalni porezni uredi	2013.godina											
	Br.rješenja o obustavi transakcija (blokada)	Broj popisan imovine	Procjena vrijedn. pop.imov.	Vrijedn izuzete imovine	Br.prodaja imovine	Vrijedn prodate imovine	Br.zaklj. sporazuma	Naplaćeno po sporazumu	Proglašena nelikvidnost	Napl. po mjerama prin.napl	Otpis kamata	Priliv duga
Sarajevo	232	62	14.834	14.834	14	0,00	173	5.996.489	307.619	11.514.786	21.457.884	97.406.593
Tuzla	1.158	34	3.597.543	843	219	20.806	84	2.604.909	696.659	24.085.239	34.767.430	55.560.224
Zenica	802	1	0,00	0	0	0	15	699.228	0	15.474.953	23.116.282	35.581.063
Bihać	1.009	20	1.880.534	0	51	513.387	132	1.416.587	2.413.393	6.548.325	983.698	17.205.336
Mostar	903	37	6.713.001	0	42	920.368	99	2.600.468	333.044	10.248.609	610.569	9.861.736
N. Travnik	319	4	668.850	0	13	310.395	49	4.903.812	367.064	11.642.449	1.413.148	10.442.227
Livno	51	2	5.638.349	0	10	155.516	22	394.086	475.001	2.631.171	7.399	3.307.976
Ljubuški	178	0	0,00	0	0	0	41	1.762.334	0	5.858.356	294.838	4.975.827
Orašje	63	8	84.847	0	40	21.553	63	241.662	509.809	532.440	6.056	1.143.935
Goražde	91	7	749.802	749.802	17	99.910	21	210.514	218.500	578.071	30.704	1.547.537
UKUPNO	4.806	175	19.347.760	765.479	406	2.041.935	699	20.830.089	5.321.090	89.114.399	82.688.010	237.032.452

Privitak broj 3: Iznos duga dužnika i naplaćenog iznosa u KM u 2012.i 2013.g. po Kantonalnim uredima

Kantonalni porezni uredi	01.01.2012.-31.12.2012.godine		01.01.2013.-31.12.2013.godine		UKUPNO 2012 - 2013.godina	
	Iznos duga	Naplaćeno duga	Iznos duga	Naplaćeno duga	Iznos duga	Naplaćeno duga
Sarajevo	36.266.181	12.331.165	97.406.593	11.514.786	133.672.744	23.845.951
Tuzla	44.418.107	18.837.975	55.560.224	24.085.239	99.978.331	42.923.214
Zenica	65.273.391	5.757.791	35.581.063	15.474.953	100.854.454	21.232.744
Bihać	18.168.223	7.145.791	17.205.336	6.548.325	35.373.559	13.694.116
Mostar	11.946.718	5.032.236	9.861.736	10.248.609	21.808.454	15.280.845
Novi Travnik	29.401.902	8.138.336	10.442.227	11.642.449	39.844.129	19.780.785
Livno	12.527.524	3.709.332	3.307.976	2.631.171	15.835.500	6.340.503
Ljubuški	2.260.562	6.755.005	4.975.827	5.858.356	7.236.389	12.613.361
Orašje	1.470.337	546.362	1.143.935	532.440	2.614.272	1.078.802
Goražde	1.425.540	1.133.330	1.547.537	578.071,08	2.973.077	1.711.401
UKUPNO	223.158.485	69.387.323	237.032.454	89.114.399	460.190.909	158.501.722

Napomena: Iznos naplaćenog duga odnosi se na dugovanja za posmatrani period, zato što se ovi podaci ne vode na nivou Središnjeg ureda. Takođe nisu se mogli iskazati podaci koliko je poreza, a koliko se odnosi na doprinos. U iznos je uključen i podatak da je oko 26 miliona KM u 2013 godini naplaćeno po sporazumima koji su zaključeni na osnovu Zakona o visini zatezne kamate na javne prihode. Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora prinudne naplate

Privitak broj 3a: Broj pokrenutih predmeta i okončanih predmeta u 2012 i 2013. godini

Kantonalni porezni uredi	Broj predmeta po godinama						Ukupno 2012.-2013.godine		
	2012.godina			2013.godina			Pokrenuti predmeti	Br. donesenih rješenja	Okončani predmeti
	Pokrenuti predmeti	Br. donesenih rješenja	Okončani predmeti	Pokrenuti predmeti	Br. donesenih rješenja	Okončani predmeti			
Sarajevo	1.515	2.047	294	1.610	2.283	517	3.125	4.330	811
Tuzla	1.317	4.560	432	1.818	6.063	609	3.135	10.623	1.041
Zenica	669	3.840	324	699	5.207	344	1.368	9.047	668
Bihać	2.059	6.166	774	1.928	5.841	817	3.987	12.007	1.591
Mostar	1.200	4.005	500	1.018	3.600	479	2.218	7.605	979
Novi Travnik	678	2.191	197	617	1.965	266	1.295	4.156	463
Livno	356	577	74	265	454	107	621	1.031	181
Ljubuški	468	2.326	185	433	1.504	261	901	3.830	446
Orašje	129	476	90	379	463	108	508	939	198
Goražde	169	323	93	172	297	120	341	620	213
UKUPNO	8.560	26.511	2.963	8.939	27.677	3.628	17.499	54.188	6.591

Napomena: Okončani predmeti su postupci koji rezultiraju naplatom duga za poreze i doprinose. Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora prinudne naplate

Privitak broj 3b: Broj popisa i procjena vrijednosti popisane imovine u KM za 2012 i 2013. godinu

Kantonalni porezni uredi	Broj popisa i procjena vrijednosti popisane imovine					
	2012.		2013.		Ukupno 2012.-2013.	
	Broj popisa imovine	Procjena vrijednosti popis. imovine	Broj popisa imovine	Procjena vrijednosti popis. imovine	Broj popisa imovine	Procjena vrijednosti popis. imovine
Sarajevo	14	275.524	62	14.834	76	290.358
Tuzla	13	5.700.745	34	3.597.543	47	9.298.288
Zenica	0	4.950.999	1	0,00	1	4.950.999
Bihać	21	2.063.306	20	1.880.534	41	3.943.840
Mostar	30	5.420.835	37	6.713.001	67	12.133.836
Novi Travnik	22	7.143.064	4	668.850	26	7.811.914
Livno	1	267.725	2	5.638.349	3	5.906.074
Ljubuški	3	97.500	0	0,00	3	97.500
Orašje	15	292.884	8	84.847	23	377.731
Goražde	11	967.367	7	749.802	18	1.717.169
UKUPNO	130	27.179.949	175	19.347.760	305	46.527.709

Napomena: Procjenu vrijednosti oduzete imovine u postupku vrši Porezna uprava FBiH prilikom pljenidbe od strane Kantonalnih uprava, koje imaju podatke o vrsti i količini zaplijenjene imovine. Porezna uprava FBiH vodi na nivou Središnjeg ureda podatke u vanbilansnoj evidenciji prema iznosu procjenjene imovine koja je stalna i protokom vremena se ne mijenja.

Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora prinudne naplate

Privitak broj 4: Broj prodaja i vrijednost prodate imovine na aukcijama i direktnim prodajama

Kantonalni porezni uredi	Broj prodaja i vrijednost prodate imovine					
	2012.		2013.		UKUPNO 2012.-2013.	
	BROJ PRODAJA	VRIJEDNOST PRODATE IMOVINE	BROJ PRODAJA	VRIJEDNOST PRODATE IMOVINE	BROJ PRODAJA	VRIJEDNOST PRODATE IMOVINE
Sarajevo	22	246.709	14	0,00	36	246.709
Tuzla	191	39.554	219	20.806	410	60.360
Zenica	17	0,00	0	0	17	0
Bihać	37	771.536	51	513.387	88	771.536
Mostar	60	207.687	42	920.368	102	1.128.055
Novi Travnik	16	206.094	13	310.395	29	516.489
Livno	4	0,00	10	155.516	14	155.516
Ljubuški	8	7.532	0	0	8	7.532
Orašje	33	40.818	40	21.553	73	62.371
Goražde	21	168.865	17	99.910	38	268.775
UKUPNO	409	1.688.796	406	2.041.935	815	3.217.343

Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora prinudne naplate

Privitak broj 4a: Broj aukcija za 2012.i 2013.godinu

Kantonalni porezni uredi	2012. GODINA				2013. GODINA				UKUPNO AUKCIJA 2012.-2013.god
	Broj aukcija	Koliko je uspješno završenih aukcija	Koliko je aukcija djelimično završeno	Koliko je neuspješnih aukcija	Broj aukcija	Koliko je uspješno završenih aukcija	Koliko je aukcija djelimično završeno	Koliko je neuspješnih aukcija	
Sarajevo	3	-	-	3	1	-	-	1	4
Tuzla	19	-	-	19	26	-	-	26	45
Zenica	12	-	-	12	-	-	-	-	12
Bihać	24	-	1	23	18	-	-	18	42
Mostar	32	-	-	32	22	1	1	20	54
N.Travnik	13	-	-	13	3	-	-	3	16
Livno	-	-	-	-	4	3	1	-	4
Ljubuški	4	-	-	4	-	-	-	-	4
Orašje	11	1	1	9	7	-	-	7	18
Goražde	11	2	3	6	6	1	1	4	17
UKUPNO	129	3	5	121	87	5	3	79	216

Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora za prinudnu naplatu

Privitak broj 4b: Broj direktnih prodaja za 2012.i 2013.godinu

Kantonalni porezni uredi	2012. GODINA				2013. GODINA				UKUPNO PRODAJA 2012.-2013.god
	Broj direktnih prodaja	Broj uspješno završenih direktnih prodaja	Broj direktnih prodaja djelimično završeno	Broj neuspješnih dir. prodaja	Broj direktnih prodaja	Br.uspješno završenih dir. prodaja	Broj direktnih prodaja djelimično završeno	Broj neuspješnih direktnih prodaja	
Sarajevo	19	3	-	16	13	-	-	13	32
Tuzla	172	-	72	100	193	-	155	38	365
Zenica	5	-	-	5	-	-	-	-	5
Bihać	13	3	-	10	33	1	-	32	46
Mostar	28	5	7	16	20	4	6	10	48
N.Travnik	3	-	1	2	10	2	2	6	13
Livno	4	-	-	4	6	1	1	4	10
Ljubuški	4	1	-	3	-	-	-	-	4
Orašje	22	-	7	15	30	-	3	27	52
Goražde	10	3	1	6	11	3	1	7	21
UKUPNO	280	15	88	177	316	11	168	137	596

Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora za prinudnu naplatu

Privitak broj 5: Pregled stanja po popisu oduzete imovine na dan 31.12.2013.godine po Kantonima od 2002. do 2013.godine

R.br	VRSTA ODUZETE IMOVINE	Sarajevo	Tuzla	Zenica	Bihać	Mostar	N.Travnik	Livno	Ljubuški	Orašje	Goražde	UKUPNO
1.	Nekretnine:	229.635	10.412.552	9.476.288	101.245	8.279.761	19.676.428	1.861.059	3.980.000	0	750.086	54.767.054
	- građevine	-	4.748.703	8.004.582	66.000	6.821.623	10.624.505	1.458.439	-	-	593.375	32.317.227
	- posl prostori	229.635	707.064	355.315	35.245	1.011.722	1.600.603	-	-	-	29.000	3.738.950
	- zemljišta	-	951.940	1.116.391	-	416.276	7.426.535	402.620	-	-	127.711	10.441.473
	- ostalo	-	4.004.845	-	-	30.140	24.785	-	-	-	-	4.059.770
2.	Oprema:	5.525	3.359.276	1.497.296	235.403	13.059.365	1.576.357	709.331	851.480	333.333	269.618	21.894.984
	- mašine	-	1.431.545	848.584	32.490	4.725.871	1.080.000	159.754	-	250.203	93.091	8.621.538
	- uređaji	-	56.376	119.060	-	3.619.242	250.715	-	-	-	143.527	4.188.920
	- transportna sredstva	5.524	680.149	362.614	200.913	2.224.238	227.405	5.990	-	69.500	33.000	3.803.809
	- ostalo	-	1.191.206	167.038	-	2.490.014	18.237	543.587	-	13.630	-	4.423.711
3.	Trgovačka oprema	14.833	46.246	151.478	0	78.551	0	70.744	16.603	15.356	20.458	414.269
4.	Ostalo	-	201.379	-	-	-	-	-	-	-	-	201.379
	UKUPNO	249.993	14.019.453	11.125.062	336.648	21.417.677	21.252.785	2.641.134	4.848.083	348.689	1.040.162	77.277.686

Napomena: Podaci iz tabele ukazuju na saznanje da se u većini slučajeva kasno utvrđuje dug dužnika, da isti do pokretanja postupka prinudne naplate stavi hipoteke na imovinu ili prodaju. Prema izjavama odgovornih lica Porezne uprave FBiH, kod pravnih lica sa većinskim državnim kapitalom pored navedenog više se nema šta oduzeti, a dugovi za poreze i doprinose ostaju. Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora za prinudnu naplatu

Privitak broj 5a: Pregled stanja po popisu oduzete imovine i njihove vrijednosti po skladištima u Kantonalnim uredima na dan 31.12.2013.godine

KPU	SARAJEVO	TUZLA	ZENICA	BIHAĆ	MOSTAR	N.TRAVNIK	LIVNO	LJUBUŠKI	ORAŠJE	GORAŽDE	UKUPNO
Vrste skladišta											
Skladište kod trećih lica	20.358	239.353	302.341	-	-	39.587	2.641.134	29.983	-	44.349	3.317.105
Skladište poreznih obveznika	229.635	13.780.100	10.822.721	336.648	21.417.677	21.213.196	-	4.818.100	348.689	995.813	73.960.581
Ukupno	249.993	14.019.453	11.125.062	336.648	21.417.677	21.252.783	2.641.134	4.848.083	348.689	1.040.162	77.277.686

Napomena: Skladištenje oduzete imovine regulisano je Pravilnikom o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza, gdje je kao izuzetak data mogućnost da se imovina ostavlja na skladištenje i čuvanje kod dužnika. U ovom slučaju izuzetak je postao pravilo. Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora računovodstva

Privitak broj 6: Pregled broja i strukture uposlenih u Poreznoj upravi FBiH na dan 31.12.2013.godine

Središnji i kantonalni porezni ured	Broj sistematizovanih radnih mjesta i uposlenih radnika na dan 31.12.2013.								Ukupan broj uposlenih na dan 31.12.2013.	
	VSS		VŠS		SSS		NSS		Sistematizovana radna mjesta	Uposleni
	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni		
SREDIŠNJI URED	190	113	6	4	37	30	1	1	234	148
KPU SARAJEVO	127	63	48	35	99	85	6	5	280	189
KPU TUZLA	132	69	33	26	89	75	4	3	258	173
KPU ZENICA	107	58	71	29	71	63	5	4	222	153
KPU BIHAĆ	70	45	22	19	50	44	7	5	149	113
KPU MOSTAR	90	77	23	20	64	57	3	2	180	156
KPU NOVI TRAVNIK	74	47	25	23	53	46	7	4	159	120
KPU LIVNO	45	37	9	8	27	23	2	1	83	69
KPU LJUBUŠKI	47	35	15	14	31	31	5	3	98	83
KPU ORAŠJE	28	14	5	3	13	10	3	1	49	28
KPU GORAŽDE	18	9	4	3	8	5	2	1	32	18
U K U P N O	928	567	229	184	542	469	45	30	1744	1250

Izvor: Porezna uprava FBiH

Privitak broj 6a: Pregled broja i strukture uposlenih u službama za prinudnu naplatu na dan 31.12.2013. godine

Središnji i kantonalni porezni ured	Broj sistematizovanih radnih mjesta i uposlenih radnika na dan 31.12.2013.						Ukupan broj uposlenih na dan 31.12.2013.	
	VSS		VŠS		SSS		Sistematizovana radna mjesta	Uposleni
	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni	Sistematizovana radna mjesta	Uposleni		
SREDIŠNJI URED	9	5	0	0	1	0	10	5
KPU SARAJEVO	7	5	4	3	9	11	20	19
KPU TUZLA	8	7	4	3	9	7	21	17
KPU ZENICA	7	3	3	2	7	4	17	9
KPU BIHAĆ	5	4	2	2	4	3	11	9
KPU MOSTAR	5	4	3	2	7	7	15	13
KPU NOVI TRAVNIK	5	4	2	2	4	4	11	10
KPU LIVNO	3	3	1	2	2	2	6	7
KPU LJUBUŠKI	3	2	1	1	2	2	6	5
KPU ORAŠJE	3	1	2	2	1	0	6	3
KPU GORAŽDE	3	1	1	1	1	1	5	3
U K U P N O	58	39	23	20	47	41	128	100

KPU ORAŠJE: Od 01.11.2009. godine služba radi bez stručnog savjetnika za prisilnu naplatu. Njegove poslove obavljaju dva (2) mlađa referenta za prisilnu naplatu i šef odsjeka. Poslove višeg referenta za vođenje evidencija o prisilnoj naplati vrši šef odsjeka. Izvor: Porezna uprava FBiH, Sektor prinudne naplate

Privitak broj 7: Broj sporazuma o odgođenom plaćanju i iznos naplate u KM po Kantonalnim uredima

Kantonalni porezni uredi	2102.godina		2013.godina		Ukupno za 2012. i 2013.godinu	
	Broj sporazuma	Naplaćeno po sporazumima	Broj sporazuma	Naplaćeno po sporazumima	Broj sporazuma	Naplaćeno po sporazumima
Sarajevo	194	6.734.761	173	5.996.489	367	12.731.250
Tuzla	73	1.297.086	84	2.604.909	157	3.901.995
Zenica	24	598.127	15	699.228	39	1.297.355
Bihać	165	2.420.312	132	1.416.587	297	3.836.899
Mostar	118	1.706.050	99	2.600.468	217	4.306.518
Novi Travnik	73	4.896.598	49	4.903.812	122	9.800.410
Livno	31	125.683	22	394.086	53	519.769
Ljubuški	59	3.893.864	41	1.762.334	100	5.656.198
Orašje	58	144.090	63	241.662	121	385.752
Goražde	32	173.227	21	210.514	53	383.741
UKUPNO	827	21.989.798	699	20.830.089	1.526	42.819.887

Napomena: Sporazumi se zaključuju sa dužnikom kako bi se naplatio dug koji se odnosi na poreze i doprinose. U 2013.godini, na osnovu manjeg broja sporazuma, naplaćeno je skoro više dugovanja iz razloga donešenog Zakona o visini zatezne kamate na javne prihode. Podaci Porezne uprave FBiH, Sektora prinudne naplate.

Privitak broj 8: Ukupni broj i iznos dugovanja poreznih obveznika sa strukturom državnog kapitala koji se nalaze u Odsjeku prinudne naplate i efektima primjene Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, na dan 31.12.2013.godine

R.br	KANTONALNI POREZNI URED	Broj poreznih obveznika	Iznos duga (glavnica) po osnovu doprinosa soc.osiguranja	Iznos kamata na doprinose	Broj zaključenih sporazuma	Iznos duga po zaključenim sporazumima	Iznos popusta po zaključenim sporazumima	Zaključeni sporazumi za iznos jednokratne uplate sa	Iznos duga po zaključenim sporazumima	Naplaćeno po zaključenim sporazumima	Iznos otpisanih kamata	Iznos djelimičnog otpisanog duga
1	Sarajevo	15	16.708.119	12.311.754	59	30.691.328	6.417.760	20.712.119	19.348.136	20.340.676	5.017.140	4.999.028
2	Tuzla	80	143.270.811	43.554.653	51	47.418.575	5.986.829	22.120.314	31.729.600	26.991.453	8.588.074	2.263.769
3	Zenica	49	63.562.034	38.714.475	51	66.890.494	4.661.613	19.680.105	48.839.339	23.008.685	0	10.800.290
4	Bihać	31	39.459.927	19.512.130	7	617.197	50.658	279.334	0	400.268	0	68.122
5	Mostar	65	15.361.521	4.633.622	49	20.710.142	2.107.224	3.659.391	14.893.057	6.554.490	0	1.987.838
6	N.Travnik	19	12.648.594	3.723.910	16	1.904.476	68.057	526.722	1.836.419	850.862	0	0
7	Livno	36	20.173.154	7.980.296	8	3.252.944	814.442	119.014	2.228.642	177.154	291.908	612
8	Ljubuški	1	323.242	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Orašje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Goražde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	UKUPNO	296	311.507.402	130.430.840	241	171.485.156	20.106.583	67.196.999	118.935.193	78.323.588	13.897.123	20.119.659

Izvor: Porezna uprava Federacije BiH

REFERENSE

1. Bo. Jelčić, O.Lončarić-Horvat, J.Šimović, H.Arbutina: Financijsko pravo i financijska znanost, "Narodne novine", Zagreb, 2002., str. 225-233
2. Efekti primjene Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje prikazani kumulativno za period od 01.06.2006. – 31.12.2013. godine, odnosno od početka primjene Zakona
3. Federalno ministarstvo finansija: Amandmani na prijedlog Zakona o dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode koje je podnijela zastupnica Jasmina Zulić (23.01.2012.godine), Akt broj 05-15-3257/06 od 01.08.2006.god – mišljenje u vezi primjene odredbi Zakona Porezne uprave FBiH, 23.08.2006.godine
4. Federalno ministarstvo finansija: Informacija o Odluci o uslovima raspolaganja obveznicama FBiH po osnovu ratnih potraživanja pravnih lica, 07.09.2010.godine
5. Federalno ministarstvo finansija: Informacija o problemima zastupanja od strane Federalnog pravobranilaštva, 24.01.2012.godine, Informacije o prinudnoj naplati javnih prihoda za period od 01.01.-31.03.2011.godine (26.04.2011.godine); Primjena Zakona o Federalnom pravobranilaštvu 29.04.2004.god
6. Federalno ministarstvo finansija: Prijedlog za produženje roka za podnošenje zahtjeva 18.07.2013.godine
7. <http://www.profitiraj.ba/201302139661/bih/prodata-imovina-tvornice-namjetaja-travnik-i-pedicije-bugojno.php>
8. Informacija o dugovanjima poreznih obveznika sa učešćem državnog kapitala u strukturi vlasništva i dugovanjima javnih preduzeća, 17.03.2010.godina
9. Informacije o prijedlogu saglasnosti i nadzoru ispravnosti zaključenih sporazuma o odgodi plaćanja duga ili plaćanja u ratama, 08.05.2003., 30.09.2003., 02.10.2003.,08.10.2003.god
10. Informacije o prijedlogu teme za edukaciju u 2011.godini, 25.03.2011.godine; Izvještaj o izvršenoj obuci iz oblasti prinudne naplate 19.10.2004., 20.12.2004.godine
11. Informacije o prinudnoj naplati javnih prihoda i aktivnostima kantonalnih poreznih ureda – odsjeka za prinudnu naplatu za period 2012.i 2013.godinu, Središnji ured porezne uprave, Sarajevo
12. Informacije Vladi FBiH o blokadi računa poreznih dužnika – rudnici uglja, akt FMER-a, broj 06-18-497/12 od 26.04.2012.godine (18.05.2012.godine)
13. Informacije Vladi FBiH o primjeni i rezultatima primjene Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode na dan 30.11.2013.godine (22.11.2011., 30.12.2013.god), te Inicijativa 17.01.2014.godine
14. Informacije Vladi FBiH, o dugovanjima poreznih obveznika po osnovu javnih prihoda na dan 31.12.2011.godine (12.03.2012.godine)
15. Instrukcije kantonalnim poreznim upravama o primjeni odredaba Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode, 27.07.2004.,13.05.2009., 04.01.2010., 25.02.2014.godine, 28.02.2014., god
16. Instrukcije Porezne uprave FBiH upravama i ispostavama 24.02.2009., 04.01.2010.god, 22.01.2010., 10.09.2003., 22.01.2003.godine
17. Izvještaj Parlamentarnoj komisiji Federacije BiH za utvrđivanje neplaćenih poreznih obaveza Federaciji BiH (01.06.2012.godine, 23.01.2012.godine, 18.06.2012.godine,)
18. Izvještaji o reviziji finansijske revizije Porezne uprave FBiH, Ured za reviziju institucija u FBiH
19. Naplata poreza – priručnik za zaposlene u lokalnoj poreskoj administraciji, Aleksandar Mitrović, Republika Srbija, Beograd, septembar 2012.godine
20. Odluka o uslovima raspolaganja obveznicama FBiH po osnovu ratnih potraživanja pravnih lica („Službene novine FBiH“, br.75/09)
21. Poreska kontrola preduzeća – izbor, obim i praćenje, RIR 2012:13, Riksrevisionen, Državni Švedski ured za reviziju, Štokholm 2012.godine

22. Porezna uprava FBiH: Izjašnjenje na prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Poreznoj upravi FBiH, 17.02.2012.godine
23. Porezna uprava FBiH: Plan kontrole ispravnosti zaključenih sporazuma o odgođenom plaćanju ili plaćanja u ratama duga poreznih obveznika do 50.000KM koji su u naležnosti Kantonalnih poreznih ureda, 11.09.2003., 30.09.2003.godine
24. Porezna uprava FBiH: Pregled poduzetih aktivnosti na naplati duga iznad 1.000.000 KM, maj 2003., 13.06.2003.godine
25. Porezna uprava FBiH: Prijedlog plana troškova zapljene u provođenju postupka prinudne naplate 13.09.2004.godine
26. Porezna uprava FBiH: Zahtjev za izradu informacionog programa, 28.11.2003.,16.12.2003.god
27. Porezna uprava FBiH: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o naplati i djelomičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, 01.02.2007.,12.03.2009., 18.01.2010.god
28. Pravilnik o načinu uplate javnih prihoda budžeta i Vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/13).
29. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza, „Službene novine FBiH“, broj 54/03
30. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza, „Službene novine FBiH“, broj 54/03
31. Pravilnik o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza, „Službene novine FBiH“, broj 50/02, 54/03, 31/11
32. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreznoj upravi FBiH, Sarajevo, novembar 2012.godina
33. Program rada Porezne uprave FBiH za 2012.godinu
34. Program rada Vlade FBiH za mandatni period 2011-2014.godina
35. Strategija porezne uprave za razdoblje 2011.-2015.godine, Republika Hrvatska, Ministarstvo financija, Porezna uprava, Zagreb 2011.godine
36. Strategija vanjske i unutarnje komunikacije Porezne uprave za razdoblje od 2012.do 2015.godine, Republika Hrvatska, Ministarstvo finansija, Zagreb 2012.godine
37. Strategija upravljanja ljudskim potencijalima za razdoblje 2010.-2015.godine, Republika Hrvatska, Ministarstvo finansija, Porezna uprava, Zagreb 2011.godine
38. Uredba o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica, „Službene novine FBiH“, broj 140/02
39. UREDBA o procesu trogodišnjeg i godišnjeg planiranja, i godišnjeg izvještavanja u Federalnim ministarstvima i institucijama, Službene novine broj 5/14
40. Vlada FBiH, Informacija o efektima primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naplati i djelomičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, 02.02.2010.god
41. Zakon o dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode („Službene novine F BiH“, broj 28/03)
42. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreznoj upravi FBiH, „Službene novine FBiH“, broj 27/12
43. Zakon o izmjenama Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika ugljena u Federaciji BiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u razdoblju od 2009.do 2015.godine („Službene novine F BiH“, broj 5/14)- mijenja se broj 81/08 i 109/12)
44. Zakon o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, „Službene novine FBiH“, broj 42/09
45. Zakon o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, „Službene novine FBiH“, broj 25/06
46. Zakon o naplati i djelomičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, „Službene novine FBiH“, broj 25/06 i 57/09

47. Zakon o poreznoj upravi FBiH, „Službene novine FBiH“, broj 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13
48. Zakon o postupku prisilne naplate neizravnih poreza, „Službeni glasnik BiH“, broj ??/05
49. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08 i 22/09);